

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგბილ ბუქ-
უბი სიფყავა, ცუდიუბით და ჭებობით ბუბ-
თის გაცანა ყულა უკადრისებაჲ უსაბაგლოსია.

ბაგოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

შაბათი-კვირა, 15-16 ივნისი. 2019 წ. №120 (8786)

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 60 თათრი

პეიჯებით კალაღობას, ვაცხოვრებთ დიდ საშუაროებას, რაც შეიძლება გვიპარადს მოჰყვას!

საქართველოს საპატრიარქო „თბილისის პრაიდთან“ დაკავშირებით განცხადებას ავრცელებს და ხელისუფლებას მიმართავს.
„როგორც ცნობილი გახდა, ან. 18-23 ივნისის სურთ, ამიერკავკასიაში პირველად ჩაატარონ ენ. გვიპრაიდი თბილისში, რაც ყოვ-

ლად მიუღებლად მიგვანჩნია. ცხოვრების წესი, რომლსაც LGBT პირები ეწევიან, სოდომურ ცოდვას წარმოადგენს და ამდენად ეწინააღმდეგება როგორც ქრისტიანულ სარწმუნოებას და ტრადიციული რელიგიების მოძღვრებებს, ისე ზოგადად მორალურ ღირებულებებს.

ხაზს ვუსვამთ, რომ ეკლესია ემიჯნება ცოდვას, მაგრამ არა მონანულ ცოდვილს, რომელსაც სიყვარულით იწყნარებს და ესმარება ღმერთთან დაბრუნებაში.
სამწუხაროდ, LGBT გარკვეული ჯგუფები და მათი მხარდამჭერები უცხო ქვეყნებს ისე აწვდიან ინფორმაციას, თითქოს საქართველოში ისინი დიდად შევიწროებულნი და დევნილინი არიან და ამ მოტივით სერიოზულ დაფინანსებას იღებენ. მათ სურთ, თავისი აქტივობა ისე წარმოაჩინონ, როგორც დისკრიმინაციის წინააღმდეგ ბრძოლა, სინამდვილეში კი ეწევიან თავისი ცხოვრების წესის პროპაგანდას და მისი

ოფიციალურად დაკანონება აქვთ განზრახული.
როდესაც მცირე ჯგუფი ცდილობს, თავისი პოზიცია თავს მოახვიოს მთელ მოსახლეობას, ეს, თავისთავად, იწვევს მკვეთრ უკურეაქციას, ვინაიდან წარმოადგენს მიზანმიმართულ ქმედებას, უმრავლესობის ღირსების შეურაცხყოფას, მათ არჩევანზე ძალადობას და ამდენად არის მამოკიდებული არეულობისა და დაპირისპირებისა.
ჩვენ ვემიჯნებით ყოველგვარ ძალადობას და ამავე დროს ვაცნობიერებთ რა დიდ საშუაროებას, რომელიც შეიძლება ე. წ. გვიპრაიდის ჩატარებას მოჰყვეს, მოუწოდებთ ხელისუფლებას, არ დაუშვან აღნიშნული ღო-

ნისძიება, რომელიც წინასწარვე არის ცნობილი, რომ გამოიწვევს საზოგადოებრივ შფოთს.
ასევე მოუწოდებთ და ვთხოვთ საქართველოში აკრედიტებულ სხვადასხვა ქვეყნის საელჩოებს, საერთაშორისო ორგანიზაციებს, სახალხო დამცველს და სხვა ინსტიტუტებს, რათა გამოიჩინონ უფრო ფრთხილი დამოკიდებულება ქართველი ხალხისათვის ამ მეტად მგრძობიარე საკითხისადმი და ნუ წაახალისებენ ჩვენს ქვეყანაში მსგავს აქტივობებს; ამით ისინი ხელს შეუწყობენ სამოქალაქო მშვიდობის შენარჩუნებას და გამოხატავენ ჩვენი მოსახლეობისადმი პატივისცემასა და მხარდაჭერას“
- აღნიშნულია განცხადებაში.

ისევ თავის ღრობა მიტაცებული „რუსთავი-2“-ის თაობაზე

რადიო „თავისუფლება“ გუშინ გაავრცელა სამაუწყებლო კომპანიის „რუსთავი-2“-ის დაზარებულად ცნობილი დამფუძნებლების **დავით დვალისა** და **ჯარჯი აბიშიძის** ერთობლივი მიმართვა.

ცნობილი ამბავია და დამფუძნებლებიც ხაზს უსვამენ იმ გარემოებას, რომ 2004 წელს ხელისუფლებაში „რევოლუციურად“ მოსულმა „ნაციონალურმა მოძრაობის“ მთავრობამ ყაჩაღურად გამოსძალა „რუსთავი-2“ კომპანიის დამფუძნებლებს და კანონიერ მფლობელებს. ჩადენილი დანაშაულიდან 15 წელიწადი გადის, რაც იმას ნიშნავს, რომ ინსურება საქმის ხანდაზმულობის ვადა, რის შემდეგაც ისინი ვეღარ შეძლებენ სამართლებრივი გზით სიმართლის დამტკიცებას. დაზარალებულთა მოთხოვნაა გამოძიების ვადის გაგრძელება.

აქვე უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ საქართველოს მართლმსაჯულების სამივე ინსტანციაში კომპანია „რუსთავი-2“ საბოლოო კუთვნილებაში გადასცა არხის შემდგომ მესაკუთრეს ქიბარ ხალვაშს (იმავე პერიოდში სამივე დაზარალებული ერთ ჯგუფად შეიკ-

რა და ერთად ითხოვდნენ სამართლიანობის აღდგენას!).
მაგრამ მოხდა გაუგონარი რამ. უკვე კანონიერი მემპატრონისთვის გადაცემული კომპანია „რუსთავი-2“-ის არხის ნაციონალურმა ხელმძღვანელობამ საკითხი მყისიერად სტრასბურგის ევროპის სასამართლოს გადასცა და უკვე სამ წელიწადზე მეტია, სტრასბურგიდან არც „პო“ ისმის და არც „არა“.

უგულუბელყოფა იქით იყოს, განა ეს სტრასბურგის მხრიდან სუვერენული, დემოკრატიული ქვეყნის უმაღლესი მართლმსაჯულების მასხრად აგდება არ არის?!
ნუთუ ასეთი საშიში ბუა ორგანოა ეს სტრასბურგის ევროპის წოდებული საერთაშორისო სასამართლო, რომ სამართლიანობის სასარგებლოდ ერთ-ორი მართალი სიტყვა ვერ ამოვალერლინოთ?!
სწორედ სტრასბურგის უსამართლო მართლმსაჯულების გამო დარჩა ჯოჯოხეთის მასხალა გვარამიას ბურთი და მოედანი!

ნეტავი როდემდის უნდა ვიგინგლებოდეთ „ცრუსთავი-2“-ის საკანალიზაციო არხიდან ათასგვარი სიბილნისა და სიბინძურის მყრალი ნიაღვრით?!

პატრიარქმა კახა კალაქის შვილები მონათლა

14 ივნისს სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ქალაქ თბილისის მერი კახა კალაქე და მისი ოჯახის წევრები მიიღო. გუშინვე მონათლნენ ბ-ნ კახას უმცროსი შვილები და მათი ნათლია მისი უწმინდესობა გახდა.

ბრიგორი კარასინი:
საპარტიკლოსტოვის არა მხოლოდ
საბანბაშო, არამედ დაძვრუკველის!

სოსო ცინცაძე:
გაბრაზებული აღამიანები
პერაპინ გამოიყვანა
სამზარეულოდან!..

ივანიშვილი
270 მილიონი დოლარით გაძვრუკდა...

ახალი მონაცემები ბლუმბერგის მილიარდერების ინდექსიდან ხდება ცნობილი. 2019 წლის პირველ იანვარს მისი ქონება 5 მილიარდ დოლარს შეადგენდა, 13 ივნისის მონაცემებით კი 5.27 მილიარდია. „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარე და საქართველოს ექსპრემიერი მილიარდერების სიაში 352-ე ადგილს იკავებს.

სასაზღვრო პოლიციას კავშირგაბმულობისა და სასაზღვრო ინსტიტუტების აღმორჩენის თანამედროვე აღჭურვილობა გადამსცავს

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სასაზღვრო პოლიციის მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციამ ევროკავშირის ფინანსური დახმარებით კავშირგაბმულობისა და სასაზღვრო ინციდენტების აღმოჩენის თანამედროვე აღჭურვილობა გადასცა.

აღჭურვილობის გადაცემის ცერემონია შინაგან საქმეთა სამინისტროში გაიმართა. ღონისძიებაზე დამსწრე საზოგადოებას მისასალმებელი სიტყვით მიმართეს სასაზღვრო პოლიციის უფროსმა თემურ კვეციანიძემ, საქართველოში ევროკავშირის ელჩმა კარლ ჰარცელმა და მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (IOM) საქართველოს მისიის ხელმძღვანელმა სანია ჩელეზიჩ ლუკოვაცმა. თემურ კვეციანიძემ სასაზღვრო პოლიციაში მიმდინარე რეფორმებსა და უსაფრთხოების გაძლიერების მიმართულებით ევროკავშირთან არსებულ წარმატებულ თანამშრომლობაზე ისაუბრა. მან ევროკავშირის წარმომადგენლებს საქართველოს სასაზღვრო პოლიციის განვითარებაში შეტანილი მნიშვნელოვანი წვლილისთვის მადლობა გადაუხადა. ღონისძიებას შინაგან საქმეთა სამინისტროს, ევროკავშირისა და მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის წარმომადგენლები დაესწრნენ.

სტრასბურგის სასამართლოში საჩივრები 75 პროცენტზე მეტი- თაა შეეხიარებულ

აღამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტზე აღამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ საქართველოს მიმართ გამოტანილი გადაწყვეტილებების აღსრულების მდგომარეობის შესახებ 2018 წლის ანგარიში მოისმინეს. აღამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს

მიერ საქართველოს მიმართ გამოტანილი გადაწყვეტილებების აღსრულების მდგომარეობაზე ანგარიში კომიტეტზე საქართველოს იუსტიციის მინისტრის მოადგილემ გოჩა ლორთქიფანიძემ წარადგინა.

როგორც გოჩა ლორთქიფანიძემ აღნიშნა, საქართველოში აღამიანის უფლებების მდგომარეობა გაუმჯობესებულია. ადგილობრივი ინსტიტუტებისადმი, მათ შორის სასამართლოს მიმართ მოქალაქეების ნდობა გაიზარდა.

„ეს არის საპარლამენტო ანგარიშგების მექანიზმი. უკვე მესამედ წარვადგინეთ ანგარიში. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ დინამიკა არის პოზიტიური, რადგან 2018 წლის შემდეგ მინისტრთა კომიტეტის მექანიზმის ქვეშ 76 საქმეა, ამ 76 საქმიდან არის 85 პროცენტი შესრულებული და თითქმის ყველა საქმე არის 2012 წლამდე. ამ საპარლამენტო ანგარიშგების მექანიზმს მინისტრ-

თა კომიტეტიც მიესალმა. როგორც პოზიტიურ გამოცდილებას სახელმწიფოების მხრიდან. ეს არის მნიშვნელოვანი“, — განაცხადა იუსტიციის მინისტრის მოადგილემ. ლორთქიფანიძის თქმით, სტრასბურგში საქართველოს წინააღმდეგ შეტანილი საჩივრების რაოდენობა 75 პროცენტზე მეტითაა შემცირებული.

ბორდოელი მედიკოსები ღვინის სამშობლოს სტუმრობენ

„საბარტოველოში ძალიან მნიშვნელოვანი კონფერენცია ტარდება, რომელშიც მონაწილეობას ქართველი და საფრანგეთის ბორდოს რეგიონის მევენახეობა-მეღვინეობის მიმართულების სამეცნიერო და ბიზნესრეგულაციის წარმომადგენლები იღებენ. ბორდოს რეგიონი თანამედროვე მეღვინეობის მსოფლიო ცენტრია და, შესაბამისად, დელეგაციის ვიზიტს და ერთობლივ კონფერენციას მნიშვნელოვანი დატვირთვა აქვს“, — განაცხადა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა VINITECH-ის ინოვაციური ტურის ფარგლებში გამართულ კონფერენციაზე „თქვენს საქმიანობაზე მორგებული ფრანგული გამოცდილება და ინოვაცია“.

ლევან დავითაშვილმა სახელმწიფოს თანმიმდევრული პოლიტიკის შედეგად საქართველოს მიერ ღვინის წარმოების და ექსპორტის კუთხით მიღწეულ შედეგებზე ისაუბრა და ყურადღება თანამედროვე ტექნოლოგიებით ახალი ვენახების გაშენებისა და სამეცნიერო კვლევის მნიშვნელობაზე გაამახვილა.

„მოგესხენებათ, საქართველო ღვინის სამშობლოა, ღვინის წარმოების უძველესი კერაა, შესაბამისად, ის ძალიან საინტერესოა ბევრი მკვლევარისა და მეცნიერისთვის. ბორდოს რეგიონი პირველად აწყობს გას-

ლით ტურს და სიმბოლურია, რომ პირველი სწორედ საქართველოა. მათთვის საინტერესოა ყველაზე დიდი ტრადიციების მქონე ქვეყანაში ინოვაციების ჩამოტანა. ბორდო თანამედროვე მეღვინეობის ცენტრია, ლიდერია მეღვინეობაში ინოვაციების და ტექნოლოგიების კუთხით; ამდენად, მათთან თანამშრომლობა ჩვენთვის პრიორიტეტულია“, — განაცხადა ლევან დავითაშვილმა.

კონფერენციას ქართველი და ფრანგი მევენახეობა-მეღვინეობის დარგის სამეცნიერო და ბიზნესრეგულაციის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

ჩხოროწყუში დაფინანსდა გაღამაშობის საწარმო გაიხსნა

ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტის სოფელ ქვედა ჩხოროწყუში დაფინანსდა გაღამაშობის საწარმო გაიხსნა, რომლისაც 127 000 ლარის ინვესტიცია განხორციელდა და 10 სამუშაო ადგილი შეიქმნა.

ახალი საწარმო სახელმწიფო პროგრამა „ანარმოე საქართველოში“ მხარდაჭერით გაიხსნა. პროექტის ფარგლებში შპს „ჯუშითი-2014“-ს სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოსგან ქვედა ჩხოროწყუში მდებარე 4 558 კვ.მ. ცარცილი მიწის ნაკვეთი 1 ლარად გადაეცა. საწარმო წლიურად 90 ტონა გამოშრალ დაფინანსდა ანარმოებს და პროდუქცია ადგილობრივი ბაზრისთვის არის გათვლილი.

ქახეთში ქარის მოსავლის აღება მიმდინარეობს

ქახეთის რეგიონში ქარის მოსავლის აღება აქტიურ ფაზაში შედის. სამუშაოებს შპს „სოფლის მეურნეობის ლოჯისტიკის და სერვისების კომპანია“ ახორციელებს.

ქარის მოსავლის აღების სამუშაოები აქტიურად მიმდინარეობს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში, შირაქის ველის მიმდებარე ტერიტორიაზე. 1200 ჰა ფართობზე სამუშაოებს შპს „სოფლის მეურნეობის ლოჯისტიკის და სერვისების კომპანია“ 4 ერთეული კომპაინი ახორციელებს. მოსავლის აღების პროცესის უწყვეტ ხელდასაწყისად წარმართვის მიზნით ქახეთის რეგიონში კომპანიის დედოფლისწყაროს სერვისცენტრში 48 ერთეული კომპაინია მობილიზებული. საჭიროების შემთხვევაში, აღნიშნულ ტექნიკა სრულად ჩაერთვება მიმდინარე სამუშაოებში. შპს „სოფლის მეურნეობის ლოჯისტიკის და სერვისების კომპანია“ მიწათმოსარგებლებს მოსავლის აღების გარდა, მთელი საქართველოს მასშტაბით, 80-მდე სხვადასხვა აგროოპერაციას სთავაზობს.

„კონსერვანტი“ გაიზარდა ნაყინის ბაზარზე, რადგან გარდა ქართველი მწარმოებლებისა, საქართველოში მასიურად შემოვიდა უცხოური მწარმოებლების პროდუქცია. — რა ხდება ნაყინის ბაზარზე და როგორ ხვდებიან ქართული კომპანიები ზაფხულის სეზონს, ამასთან დაკავშირებით „კომერსანტი“ ქართულ ნაყინის მწარმოებელ კომპანიებს დაუკავშირდა.

ზაფხულის სეზონის შემოსვლასთან ერთად მოსახლეობა სეზონის ყველაზე აქტიუალური პროდუქტის, ნაყინის ბაზარზე სიახლეებს ელოდება. ნაყინის მწარმოებელი კომპანიები მძლავრი კონკურენციის პირობებში ახალი გემოების შეთავაზებასა და სხვადასხვა აქტივობებზე აკეთებენ აქცენტს.

„აისი-გურჯაანის“ ნაყინი 51 წელია, რაც ქართულ ბაზარზეა. დღეისათვის იგი ქართველ მომხმარებელს 30 სახეობის ნაყინს სთავაზობს, მათ შორის არის პირველი ნაყინი ე.წ. ჭიჭურა.

„დაახლოებით ერთ თვეში გამოვუშვებთ ახალ ნაყინს „კორნეტოს“ სახით, სამარხო ნაყინების გაკეთებასაც ვაპირებთ და ხილის ნაყინზეც ვმუშაობთ. რაც შეეხება კონკურენციას საქართველოში ნაყინზე საკმაოდ ძლიერი კონკურენციაა, მაგრამ ჩვენ ვუძლებთ ამ ყველაფერს,“

როგორ შეხვდნენ ნაყინის კომპანიები ზაფხულის სეზონს

— აცხადებს „კომერსანტი“ ინტერვიუში შპს „აისი-გურჯაანის“ ნაყინის გენერალური დირექტორი გურამ ბერიკაშვილი.

რაც შეეხება ნაყინის მწარმოებელ კომპანიას „ბარამბოს“, მათი შეფასებით სეზონი აქტიურია და გაყიდვების კუთხით ქართული კომპანიები კვლავინდებურად ლიდერობენ.

„წელს ჩვენი სიახლე საოჯახო სახეობის ხილის ნაყინია ცოცხალი ხილით. ამასთანავე კონუსის ხაზს დავამატეთ ახალი მარილი-

თან“ ერთად, რომელმაც სტარტი 8 ივნისს რუსთაველი აიღო და ყოველ შაბათ-კვირას მოვივლით სხვადასხვა რეგიონებს, — ამბობს „ბარამბოს“ საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერი თაკო ნიბლაძე.

გარდა ქართველი მწარმოებლებისა, ბაზარზე მასიურად შემოდის სხვადასხვა უცხოური მწარმოებლის პროდუქცია. საქართველოს სუპერმარკეტებში დღეს შეხვდებით იტალიურ, ფრანგულ, გერმანულ, რუსულ, უკრაინულ და სხვა ქვეყნების ნაყინს, თუმცა როგორც ადგილობრივი მწარმოებლები აღნიშნავენ, არსებით კონკურენციას მაინც ვერ უწევს ქართულ ნაყინს, მიზეზი კი ფასთა სხვაობაა. უცხოური ნაყინის ფასი 2 ლარიდან და ზევით არის, ქართული ნაყინის ფასი კი 50 თეთრიდან იწყება.

„ბარამბოს“ ნაყინის წარმოების კუთხით საქართველოს ბაზრის 35 პროცენტი გვიჭირავს. გაყიდვა არ შემცირებულა და ყოველ წელს იზრდება. უცხოური ნაყინის ფასის გამო დიდ კონკურენციას ვერ გვიწევს. წელს სეზონი ძალიან აქტიურად დაიწყო,“ — აცხადებს „ბარამბოს“ საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერი თაკო ნიბლაძე.

მარიამ მორგოზია

ბრიგორი კარასინი: ...არა მხოლოდ საგანგაშო, არაქედ დამღუპველი!

რუსეთი შეუფოთებულია საქართველოს ნატოში დაჩქარებული განხორციელების პერსპექტივით

13 ივნისს პრეზიდენტმა აბაშიძე-კარასინის შეხვედრის მორიგი რაუნდი, რომელზეც სავაჭრო-ეკონომიკური, სატრანსპორტო, კულტურული და ჰუმანიტარული ხასიათის პრობლემები განიხილეს. მიუხედავად იმისა, რომ ამ შეხვედრის ფორმატი არ ითვალისწინებს პოლიტიკური საკითხების განხილვას, რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ შეხვედრის დაწყებამდე პრეზიდენტის სასტუმრო „დიპლომატში“ რადიო თავისუფლებასთან რამდენიმე მწკვივე პოლიტიკური შინაარსის განცხადება გააკეთა.

ბრიგორი კარასინი: ჩვენ, არსებითად, ერთობლივად შევაჯამებთ წლის პირველი ნახევრის შედეგებს. რაღაცის გაკეთება შეეძლებოდა. ვითარდება ვაჭრობა, რუსეთის ფედერაციიდან ბევრი ტურისტის სტუმრობის საქართველოს. იმ ტემპით, რომელიც გვაქვს, წელს მათი რაოდენობა 1,5 მილიონზე მეტიც კი იქნება. განვიხილავთ ტრანსპორტთან დაკავშირებულ პრობლემებს. ვფიქრობ, ჩვენ დაინტერესებული ვართ იმით, რომ განვითარდეს ჰუმანიტარული და კულტურული ხასიათის კონტაქტები. ჩვენ გვაქვს ასევე ერთი, ერთობლივი, 2011 წლის შეთანხმება საბაჟო მონიტორინგის თაობაზე.

კობა ლიპლიძე: რომელიც ჯერჯერობით წინ ვერ მიიწევს.

ბრიგორი კარასინი: რატომ, მიიწევს. თქვენ ბუნებით რევოლუციონერი ჩანხართ. ერთბაშად ამის მიღწევა ძნელია. ჩვენ შექმნილი გვაქვს სპეციალური ერთობლივი ჯგუფი. მისი წევრები ბერნში შეიკრიბნენ მაისის ბოლოს და მოილაპარაკეს მორიგი შეხვედრის

გამართვაზე სექტემბერში. მოკლედ, ადამიანები ხვდებიან ერთმანეთს. ჩვენ, რა თქმა უნდა, ამასაც შევეხებით, მაგრამ დეტალებზე სპეციალისტებმა უნდა ილაპარაკონ.

რაც შეეხება ორმხრივი ურთიერთობის ატმოსფეროს, ის არ არის მარტივი, რადგან, რაც უფრო ვშორდებით სააკაშვილის პერიოდის მტრობისა და კონფრონტაციული ფაზის, თავს ვალწვევთ ყველა სიძნელეს და ვამყარებთ ნორმალურ ურთიერთობას ადამიანებსა და ხალხებს შორის, მით უფრო მეტად იგრძნობა ნერვიულობა ვაშინგტონსა და ბრიუსელში, მხედველობაში მაქვს – ნატოში. და ასეთი წინააღმდეგობა რაღაცნაირად უნდა გადაიჭრას.

კობა ლიპლიძე: და რითია გამოწვეული, ბატონო კარასინ, მათი ასეთი ნერვიულობა?

ბრიგორი კარასინი: დასავლეთში ნერვიულობა, პირველ რიგში, გამოწვეულია იმით, რომ ნორმალური ურთიერთობები მყარდება საქართველოსა და რუსეთის შორის. ეს ხალხი ფიქრობს, რომ საქართველო უკვე არის შემადგენელი ნაწილი გარკვეული ბლოკის, რომელზეც შესაძლებელია დაყრდნობა რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ მიმართული გარკვეული არამეგობრული მოქმედების შემთხვევაში, მით უფრო, რომ სამხრეთ კავკასია უშუალოდ მდებარეობს ჩვენი საზღვრების მახლობლად. და ეს ხალხი გააქტიურდა. ისინი ემზადებიან ნატოს დეკემბრის სამიტისთვის. აშშ-ის სახელმწიფო მდივანი მაიკ პომპეო ღია განცხადებას აკეთებს, რომ საქართველო ნატოში საქართველოს დაჩქარებული მიღება.

კობა ლიპლიძე: და ეს საგანგაშო რუსეთის ფედერაციისათვის?

ბრიგორი კარასინი: საგანგაშო – ეს ძალიან რბილი ნათქვამია, ძალიან რბილი. სინამდვილეში, ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ეს დამღუპველად იმოქმედებს ჩვენს ურთიერთობაზე.

კობა ლიპლიძე: ჩვენთვის არის ნატოსა და ევროკავშირის წევრი, მაგრამ რუსეთის მასთან ძალიან კარგი ურთიერთობა აქვს.

ბრიგორი კარასინი: ეს ცოტა არასწორია. ჩვენ, რაც არ უნდა იყოს, თქვენთან უფრო ახლოს ვართ, ვიდრე ჩვენთან.

კობა ლიპლიძე: ვაშინგტონში ორი დღის წინათ გამართა საქართველოს პრემიერ-მინისტრისა და აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის შეხვედრა, რომელზეც ანაკლიის პორტთან დაკავშირებით მაიკ პომპეომ ასეთი რამ თქვა: ეს პროექტი დაეხმარება საქართველოს განავითაროს ურთიერთობები თავისუფალ ეკონომიკებთან და არ მოექცეს რუსეთისა და ჩინეთის გავლენის ქვეშ, რომლებიც თავს საქართველოს მეგობრებად წარმოაჩენენ, თუმცა არ გამოხატავენ საქართველოს ინტერესებს.

ბრიგორი კარასინი: ეს ციტირება ზუსტად იმის ილუსტრაციაა, რაც მე ცოტა ხნის წინათ ვთქვი.

კობა ლიპლიძე: რუსეთი არის დაინტერესებული, რომ ანაკლიის პორტი აშენდეს?

ბრიგორი კარასინი: ჩვენ დაინტერესებული ვართ საქართველოს, მისი ეკონომიკის, სოციალური, კულტურული და სხვა სფეროების განვითარებით. საქართველომ უნდა გადაწყვიტოს, რა მოუხერხოს ანაკლიის პორტს, მაგრამ, რაც რუსეთისა და ჩინეთის მიმართ ითქვა, ეს სულაც არ არის ის ტონი, რომელიც ჩვენ ხელს გვაძლევს...

კობა ლიპლიძე

ქენევის ფორმატის განვითარება შესაძლებელია!

„2019 წლის 13 ივნისს ქ. პრეზიდენტმა აბაშიძე-კარასინის შეხვედრის მორიგი რაუნდი, რომელზეც სავაჭრო-ეკონომიკური, სატრანსპორტო, კულტურული და ჰუმანიტარული ხასიათის პრობლემები განიხილეს. მიუხედავად იმისა, რომ ამ შეხვედრის ფორმატი არ ითვალისწინებს პოლიტიკური საკითხების განხილვას, რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ შეხვედრის დაწყებამდე პრეზიდენტის სასტუმრო „დიპლომატში“ რადიო თავისუფლებასთან რამდენიმე მწკვივე პოლიტიკური შინაარსის განცხადება გააკეთა.“

ვანილი იქნა კონკრეტული მაგალითები. აღინიშნა შეხვედრის საერთაშორისო დისკუსიების მნიშვნელობა, რომელიც საქართველოსა და რუსეთს შორის უსაფრთხოებისა და ჰუმანიტარული საკითხების განხილვის უმთავრეს ფორმატს წარმოადგენს. გამოითქვა იმედი, რომ შეხვედრის ფორმატში შესაძლებელი გახდება ხელშეწყობი პროგრესის მიღწევა.

დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხებიდან მხარეებმა მიმოიხილეს ორ ქვეყანას შორის სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების დინამიკა, სატრანსპორტო კავშირები, გარკვეული ჰუმანიტარული პრობლემები. ყურადღება გამახვილდა აღნიშნულ სფეროებში ჩართული ქართული კომპანიების ინტერესების დაცვასა და პრობლემების მოგვარებაზე.

საუბარი შეეხო „საქართველოს მთავრობასა და რუსეთის

ფედერაციის მთავრობას შორის საბაჟო ადმინისტრირებისა და სასაქონლო ვაჭრობის მონიტორინგის მექანიზმებთან დაკავშირებული ძირითადი პრინციპების შესახებ“ 2011 წლის შეთანხმების იმპლემენტაციას. კერძოდ, აღინიშნა, რომ მხარეებმა ხელი უნდა შეუწყონ ექსპერტების დონეზე შექმნილი სამუშაო ჯგუფის საქმიანობას, რაც უზრუნველყოფს აღნიშნული შეთანხმების წარმატებით რეალიზაციას.

იმის გათვალისწინებით, რომ რუსეთის მხარე გამოუდგებით აყენებს კრიტიკულ კონტექსტში საკითხს ენ. ლუგარის ლაბორატორიის საქმიანობასთან დაკავშირებით, ზ. აბაშიძემ კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ აღნიშნული ცენტრის კარი ღიაა ყველა ქვეყნის, მათ შორის რუსი მეცნიერებისა და ექსპერტებისათვის.

პრეზიდენტის მორიგი შეხვედრის თარიღი მოგვიანებით დაზუსტდება, – აღნიშნულია მთავრობის ადმინისტრაციის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში. შეხვედრა კარასინსა და საქართველოს პრემიერ-მინისტრის სპეციალურ წარმომადგენელს რუსეთთან ურთიერთობების საკითხებში ზურაბ აბაშიძეს შორის პრეზიდენტის 13 ივნისს გაიმართა.

გია პოლსკი: აშშ, ნატო და ევროკავშირი არიან ალტერნატივა, რომელიც რუსეთიდან მოდის

პარასინის განცხადება საფრთხის შემცველია, ეს მუქარაა, ეს არის თემა, რომელსაც რუსეთის ფედერაცია არასდროს შეცვლის, რადგან მას სტრატეგიული ამოცანები, მიზნები აქვს და სულ არ აინტერესებს, აფხაზის, ოსის ან ქართველის ბედი, – ამის შესახებ საქართველოს პარლამენტის ვიცე-სპიკერმა გია ვოლსკიმ განაცხადა.

ველოს სწორი პარტნიორები ჰყავს შერჩეული, საერთაშორისო პოლიტიკის სწორი მიმართულებით ვაჭივართ. აფერიკის შეერთებული შტატები, ნატო, ევროკავშირი ის მოკავშირეები არიან, რომლებიც ალტერნატივაა იმ საფრთხეების, რაც რუსეთიდან ისედაც მოდის, მის მიმართ რა პოლიტიკაც არ უნდა გქონდეს. მას თავისი სტრატეგიული ამოცანა აქვს, ოკუპაციას ახდენს და ამიერკავკასიაში, საქართველოში საკმაოდ მძლავრი სამხედრო წარმო-

მადგენლობა ჰყავს. აქედან გამომდინარე ნურავინ დაიჯერებს, რომ რაიმე შემრიგებლური, მეგობრული ურთიერთობები ამ პრაგმატულ სამყაროში არის შესაძლებელი. საქმიანი ურთიერთობა და გარკვეულ ფორმატში მოლაპარაკებები საჭიროა, მაგრამ დასავლური კურსი სწორია ქვეყნის უსაფრთხოებისა და სტაბილურობისთვის. ჩვენს პოლიტიკას მხარს უჭერს საერთაშორისო თანამეგობრობა – ბრიუსელი, ვაშინგტონი და არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს, რა ფორმულას გვთავაზობენ ოპონენტები, – განაცხადა ვოლსკიმ.

„ეს საფრთხეების შემცირებისთვის არის მიმართული. საქართველო მარტო არ არის და ბრტყელ-ბრტყელი განცხადებები, რომ საქართველო საერთაშორისო რადარებიდან მოხსნილია, სხვა არაფერია, თუ არა უზნეო სპეკულაცია. მცდარია პოლიტიკური ორგანიზაცია, რომელიც მიიჩნევს, რომ რუსეთის წინაშე ქედის მოხრით შეიძლება რაიმე კომპრომისის მიღწევა. ზედმეტი ბაქიბუქი, რაც მეორე მხარეს ახასიათებს, სწორი არ არის. საქართველო

რომორ უნდა გაუქარწყლდეს აზერბაიჯანს სურვილი, რომ არ დაემატროს ქართველების მიერ აგებულ დავითგარეჯის სამონასტრო კომპლექსში შემავალ ქართული ხელოვნების ძეგლებს? ამისთვის ჩვენი საზოგადოების რეკომენდაციები მრავალგვარია და, მათ შორის, ერთ-ერთია დავითგარეჯის სიახლოვეს ქართული სოფლების გაშენება; ასევე, გარეჯობის დღესასწაულის აღდგენა.

როგორც ცნობილია, დავითგარეჯის უდაბნოს რამდენიმე ოაზისი აქვს უზარმაზარ ტერიტორიაზე გაბნეული მონასტრებისა და სოფელ უდაბნოს სახით, სადაც გასული საუკუნის 80-იან წლებში საქართველოს სხვადასხვა კუთხიდან ჩასახლებული ეკომიგრანტები, ძირითადად სვანები ცხოვრობენ.

სოფელი უდაბნო გარეჯის ზეგანზე მდებარეობს, წლების წინ ამ სოფლის მოსახლეობას წყალი არ ჰქონდა და ისე უჭირდა, რომ სახლები 350 დოლარად გაყიდეს, ზოგამაც თავიანთი ქონება ძროხაში გაცვალა. წყლის გაყვანის შემდეგ კი სოფელ უდაბნოში მიწის ფასი გაიზარდა. აქვე ბეთანიის მონასტრის მრევლმაც შეიძინა მიწა. სხვათა შორის, სოფელ უდაბნოში მიწების შესყიდვით არაბებიც იყვნენ დაინტერესებულნი.

რას მოიტანს დავითგარეჯის მახლობლად უფრო მეტი სოფლის გაშენება?

ანალიტიკოსი **მამუკა ბერიძე** ჩვენთან საუბრისას აცხადებს, რომ დავითგარეჯის კომპლექსის მახლობლად უკვე არსებობს სოფელი უდაბნო, რომელიც საბჭოთა პერიოდში ძირითადად სვანეთიდან გადმოსახლებული ადამიანების ჩასახლების მიზნით აშენდა. ეს სოფელი საკმაოდ კარგი და მძლავრია, ქართული სულიერებისა და ძალმოსილების გამოსატყუებაა და მეტი ყურადღება სჭირდება. თუკი ახალი სხვა სოფელი გაჩნდება იმავე დამოკიდებულებით და სათანადო კარგი ავტომობილის გარეშე მივა იქამდე, ამას რა სჯობს.

რაც შეეხება ზოგადად დავითგარეჯის პრობლემას, ანალიტიკოსი განმარტავს, რომ ქვეყნის შიგნით და გარეთ არსებულ გარკვეულ ძალებს სურთ, საქართველოს შეექმნას სერიოზული პრობლემები ყველა მუშაობელთან, რუსეთთან თავისთავად არსებობს პრობლემები, ახლა ამას ემატება აზერბაიჯანიც. ამიტომ სა-

მოილოცე, დასასლდი და დაიცავი!..

აზერბაიჯანელმა და ქართველმა საზოგადოებამ რუსულ მხრით კოლონას არ უნდა მისცეს საშუალება ჩვენი ურთიერთობის გასაფუჭებლად

ჭიროა პრინციპული, გაბედული, მაგრამ ფრთხილი მოქმედება, რომ ჩვენ მუშობლად არ მივიღოთ 9 მტრულად განწყობილი „სტრატეგიული პარტნიორი“.

სამწუხაროდ, როგორც ჩვენ გვინდა, სამყარო ისე არ არის მოწყობილი, ყველაფერს აქვს თავისი მიზანშეწონილობა და დავითგარეჯის პრობლემასაც აქვს ორი მკაფიო ასპექტი: ეს არის საერთაშორისო სამართლებრივი და ისტორიული ასპექტი.

ვაჟა ბერიძის შეფასებით, ისტორიული თვალსაზრისით, დავითგარეჯი ჩვენი სულიერების სავანე, ქართული კულტურის ძეგლი, ქართული ისტორიული ტერიტორიაა. ალბანელებს თუკი ჰქონდათ ამ კომპლექსთან რაიმე მიმართება,

ქართველები არიან ალბანელების მემკვიდრეები, მათ შორის, ნამდვილი ქართველები – შერები ისევე, როგორც კახელები, ქართლები, იმერლები და ა.შ. ამ სახლის ნაწილი აზერბაიჯანულ-თურქმანულ მოსახლეობას შეერწყა, რომლებიც აქ მკვიდრდებოდნენ საუკუნეების განმავლობაში.

„ისტორიული ასპექტი, ცხადია, საჩვენაოა, რადგან, როდესაც ასურელი მამები აარსებდნენ კულტურული სულიერების ცენტრებს, მაშინ კავკასიაში აზერბაიჯანელები და მათი წინაპრები არ ჩანდნენ. ისინი დიდი თურქობის და შემდგომ პერიოდში ჩანან თანდათანობით, მაგრამ ამას არსებითი მნიშვნელობა საერთაშორისო სამართლებრივი თვალსაზრისით არა აქვს.

ჩვენ არ უნდა დაგვაგინდეს, რომ, მართალია, აღვადგინეთ 1918 წლის 26 მაისს გამოცხადებული დამოუკიდებლობა, მაგრამ საერთაშორისო თანამეგობრობამ ჩვენ გვცნო არა დამოუკიდებელი საქართველოს საზღვრებში (1918-21 წლების პირველი რესპუბლიკა მაქვს მხედველობაში), არამედ საბჭოთა საქართველოს საზღვრებში. სწორედ აქედან უნდა შევიდეთ ამ პრობლემაში და ფრთხილად ვიყოთ, რადგან აზერბაიჯანი ჩვენი სტრატეგიული მეგობარია თურქეთთან ერთად და, გეოპოლიტიკური ვითარების გათვალისწინებით, ეს პრობლემა ისე უნდა გადავწყვიტოთ, რომ ჩვენი სტრატეგიული მეგობრობა არ შეიცვალოს“, – აცხადებს ვაჟა ბერიძე.

პოლიტოლოგი **მანანა ნოზაძე** აცხადებს, რომ დავითგარეჯთან არცთუ ისე შორს უკვე არსებობს სოფელი უდაბნო, ასევე, ჯანდარასთან ზედ საზღვარზე კიდევ არის ერთი სოფელი. ამდენად, ახალი სოფლის გაშენებას ვინ ამირებს და სად ამირებს, ეს გაურკვეველია.

„აქ პრობლემა ისაა, რომ ეს ტერიტორია ჯერჯერობით გაურკვეველად ითვლება. სოფლის გაშენებით საკითხი როგორ გადაწყდება, კაცმა არ იცის. თუ ჩვენ მივდივართ იმაზე, რომ შერთანხებით ვიარა, პროტესტით მივალწიოთ რაღაცას, ეს არ არის სწორი. ჩვენ უნდა შევძლოთ, დავილაპარაკოთ აზერბაიჯანთან და, თუ ორივე მხარე არ ვართ მზად ამისთვის, მაშინ სჯობს, ეს მონაკვეთი დარჩეს დიდა და ორივე მხარისთვის შეუზღუდავი იყოს მომლოცველთა, მნახველთა და ტურისტთა გადაადგილება. ხოლო, როდესაც საკითხი დაკარგავს იმ აქტუალობას, რაც დღეს აქვს, მაშინ შეიძლება გადავწყვიტოთ დავითგარეჯის პრობლემა. თორემ კავკასიაში სიტუაციის არევიტ დაინტერესებულია მესამე ძალა. უფრო სწორად რომ ვთქვა, რუსული მხრით კოლონა, რომელიც როგორც ქართულ, ისე აზერბაიჯანულ ხელისუფლებაშია. აზერბაიჯანელმა და ქართველმა საზოგადოებამ უნდა შეძლოს, რუსულ მხრით კოლონას არ მისცეს საშუალება ჩვენი ურთიერთობის გასაფუჭებლად. ამ ეტაპზე სხვა გამოსავალი არ ჩანს. ჩვენ ფხიზლად უნდა ვიყოთ“, – აღნიშნა ვახტანგ ძაბირაძემ.

მანანა ნოზაძე

„გურულებმა სუნთლა გადარიენ აბერიკა!“

გურული მოჯირითის სხე ნიუიორკულ მურალზე

მანანა ნოზაძე, ვესტ ვილიჯის ერთ-ერთი საჯარო სკოლის კედელზე, ამერიკაში საუკუნის წინ ჩამოსული ხუთი იმიგრანტის სახე დახატული. კედლის მხატვრობა „თავისუფლების ფერების“ სერიის ნაწილია და გასულ წელს, ბრაზილიელმა მურალისტმა, ედუარდო კობრამ დახატა. მურალი მონუმენტურია და იმიგრანტების სახეები 800 კვადრატულ მეტრზეა დახატული.

ნიუ-იორკის ერთ-ერთ ყველაზე მასშტაბურ კედლის მხატვრობაზე მკვლევარმა ირაკლი მახარაძემ გურული მხედრის მშვიდობაძის სახე ამოიცნო. ირაკლი მახარაძე ამერიკაში გურული მოჯირითების ისტორიას უკვე 20 წელია, იკვლევს და ამ თემაზე უამრავი დოკუმენტური მასალა მოიძია. მკვლევარი ამბობს, რომ გურულ მოჯირითებზე, რომელთაგან ბევრი თბილისშიც კი არ იყო ნამყოფი, დასავლეთმა და ყველაზე მეტად კი ამერიკამ უდიდესი შთაბეჭდილება მოახდინა.

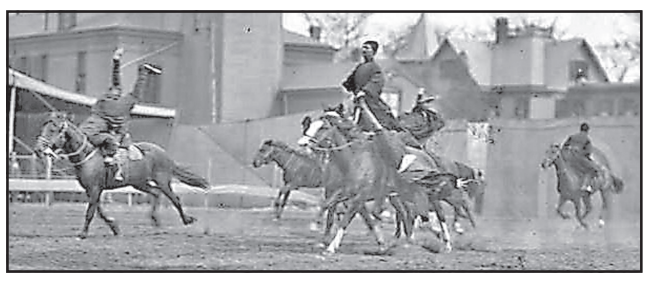
„გურული მოჯირითების თავგადასავალი ბავშვობიდანვე მიტაცდა, განსაკუთრებით, როცა მოხუცები ყვებოდნენ ამის შესახებ: „ზიძია, გურულებმა ამერიკა სუნთლა გადარიენ მარა, თვითონაც გადარეულები ჩამვიდნენ“, მაგრამ სერიოზულად ამ თემაზე მუშაობა, დაახლოებით, 20 წელია, რაც დავიწყე. ამ ხნის განმავლობაში უამრავი ახალი მასალა შევიძინე როგორც საქართველოში, ასევე ამერიკის არქივებსა და მუზეუმებში,“ – ამბობს ირაკლი მახარაძე.

გურულების დასავლური ღილაკი

ირაკლი მახარაძის მიერ მოძიებული ინფორმაციით ირკვევა, რომ პირველად გურულები ევროპაში, კერძოდ კი ინგლისში, 1892 წელს მოხვდნენ. ცნობილი ამერიკელი შოუმენის ბავალი ბილ ქოუდის წყალობით, რომელიც მთელ მსოფლიოში ეძებდა გამოცდილ ცხენოსნებს. რუსეთის იმპერიაში მისმა წარგზავნილებმა მხოლოდ გურუ-

ლი მხედრები შეარჩიეს. მკვლევარის ცნობით, გურული მოჯირითები აშშ-ში 1893 წელს ჩამოვიდნენ. გურულები „რუსი კაზაკების“ სახელით 30 წელზე მეტ ხანს გამოდიოდნენ ბავალი ბილის წარმოდგენებში და ცირკებისა და შოუების არენებზე. ისტორიულ წყაროებში, ე.წ. „რუსი კაზაკების“, იგივე ქართველი მხედრების შესახებ უამრავი დოკუმენტია შემონახული. მკვლევარი ამბობს, რომ ამერიკელებს ქართველი მხედრების სახელების გამოთქმა უჭირდათ, ამიტომ ისინი სანახაობებში, ძირითადად, გამოგონილი სახელებით მონაწილეობდნენ.

„მოხუცდავად იმისა, რომ დღემდე ბევრ ისტორიულ წყაროში ისინი „კაზაკებად“ არიან მიჩნეულნი, ეს შეცდომა ნელ-ნელა სწორდება: ამერიკის რამდენიმე მუზეუმში მივალწიე იმას, რომ ფოტოების აღმნიშვნელ წარწერებზე რუსების ნაცვლად, ქართველები დაწერათ. თანამედროვე ამერიკულ საისტორიო წიგნებში (მაგ. Louis S. Warren Buffalo Bill's America William Cody and the Wild West Show, 2006, Tom F. Cunningham Your Fathers the Ghosts Buffalo Bill's Wild West in Scotland, 2007, Steve Frisen Buffalo Bill Scout, Showman, Visionary, 2010) უკვე მითითებულია, რომ მხედრები კაზაკები კი

არა, ქართველი მოჯირითები იყვნენ, საქართველოს დასავლეთ ნაწილიდან,“ ამბობს „ამერიკის ხმასთან“ საუბრისას ირაკლი მახარაძე.

მკვლევარი ამბობს, რომ „საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ ბოლშევიკებმა გურულებს დასავლეთისაკენ გზა გადაუკეტეს. ვინც საზღვრის იქითა მხარეს იმყოფებოდა, უკან აღარ ისურვა დაბრუნება და დროთა განმავლობაში ამერიკელებში აითქვიფა. კარგი დღე არ დაადგათ სამშობლოში დაბრუნებულ მოჯირითებს. ბოლშევიკებმა ბევრი დააპატიმრა, ზოგი გადაასახლა – ამერიკის „შპიონი“ ხარო. მხედრები თავისი და ახლობლების სიცოცხლის გადასარჩენად თავისივე ხელით ანადგურებდნენ და წვავდნენ ფსევდომამხილებელ მასალებს, ფოტოებს, წერილებს... ამის გამო, გურულების ფოტოები, უამრავი მასალა სამუდამოდ დაიკარგა.“

ედუარდო კობრას ნამუშევარი დიდი პროექტის ერთი ნაწილია. პროექტი „ელის აილენდიზე“ განთავსებულ იმიგრაციის მუზეუმთან თანამშრომლობით განხორციელდა. „ელის აილენდი“ ეს არის კუნძული, რომლის გავლითაც აშშ-ში 12 მილიონზე მეტი იმიგრანტი ჩამოვიდა. ელისის კუნძულზე საიმიგრაციო სამსახური 1892 წელს გაიხსნა და 62 წლის განმავლობაში, დღეში საშუალოდ, 5 000 იმიგრანტი იღებდა. მათ შორის იყვნენ ქართველი იმიგრანტებიც.

მედიცინის ერთ-ერთი ურთულესი სფეროს – ონკოლოგიის მნიშვნელოვანი საკითხების განხილვას მიეძღვნა საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმთან არსებულ მედიცინის აქტუალურ პრობლემათა შემსწავლელი კომისიის სხდომა.

ქართველ ონკოლოგთა აღნიშნულ თავკრილობას, რომელზეც სწავლულმა პრაქტიკოსმა დასტაქრებმა ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხები განიხილეს, როგორებიცაა კიბოს სკრინინგის პროგრამა საქართველოში, პროსტატისა და ფარისებრი ჯირკვლის კიბოს მართვის საკითხები ესწრებოდნენ გამოჩენილი ქართველი მეცნიერები, დარგის წამყვანი სპეციალისტები, დარგობრივი პროფესიული ასოციაციების წარმომადგენლები, საქართველოს პარლამენტის, ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის, აგრეთვე გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროების წარმომადგენლები.

კომისიის რიგით მეორე სხდომა შესავალი სიტყვით გახსნა საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიენტმა, აკადემიკოსმა გიორგი კვესიტაძემ. მან ხაზი გაუსვა კომისიის მუშაობის მნიშვნელობას, რომლის მთავარი ფუნქციაა თანამედროვე სამამულო მედიცინის წინაშე არსებული აქტუალური პრობლემების მეცნიერული ანალიზი და შესაბამისი რეკომენდაციების მიღება. აკადემიის პრეზიდიენტმა წარმატება უსურვა სხდომის მონაწილეებს ურთულესი და უმნიშვნელოვანესი საკითხების განხილვაში.

სხდომის მუშაობა წარმართა კომისიის თავმჯდომარემ, პროფესორმა არჩილ ჩხოტუამ. დამსწრეთა წინაშე მოხსენებით გამოვიდა საქართველოს კლინიკური ონკოლოგიის საზოგადოების თავმჯდომარე, პროფესორი რემა ღვამიჩავა. მან საქართველოში მოქმედი სკრინინგის პროგრამა, მისი მიღწევები და ნაკლოვანებები, აგრეთვე მათი აღმოფხვრის გზები მიმოიხილა. სწავლულმა მედიკოსმა ჩამოთვალა სკრინინგის პროგრამის წინაშე არსებული მთავარი პრობლემები, მათ შორის სამიზნე პოპულაციის დაბალი დონე, არასაკ-

ონკოლოგია: დროული დიაგნოზი - გზა გადარჩენისა

მარისი დაფინანსება, საორგანიზაციო და სამენეჯმენტო სირთულეები. აღნიშნული პრობლემების გადასაჭრელად სხდომის მონაწილეებმა შესაბამისი რეკომენდაციები მიიღეს.

საქართველოს უროლოგთა ასოციაციის გენერალურმა მდივანმა, პროფესორმა არჩილ ჩხოტუამ გააანალიზა სახელეუბო პროსტატის კიბოს მართვაში. მას შემდეგ, რაც 2011 წლიდან მოყოლებული ამერიკის შეერთებულ შტატებში და დიდ ბრიტანეთში პროსტატის კიბოს სკრინინგი შეწყდა, კიბოს შორსწასული და მეტასტაზირებული ფორმების სტატისტიკის ზრდა დადგინდა. სწორედ ამიტომ, რომ ევროკავშირი, ევროპის უროლოგთა ასოციაციასთან ერთად, ცალსახად მხარს უჭერს პროსტატის კი-

ბოს სკრინინგის პროგრამის დანერგვას და ამ მიზნით სათანადო სახსრების გამოყოფას. პროფესორმა ა. ჩხოტუამ ასევე ხაზი გაუსვა იმ გარემოებას, რომ საქართველოში პროსტატის კიბოს სკრინინგის პროგრამა ბოლო ათი წლის მანძილზე არ შეწყვეტილა.

საქართველოს უროლოგთა ასოციაციასა და თბილისის მერიას შორის გაართული მოლაპარაკების შედეგად, 2017 წლიდან მოყოლებული, აღნიშნული პროგრამა ამჟამადაც დედაქალაქის ბიუჯეტიდან ფინანსდება.

პროფესორმა ა. ჩხოტუამ სხდომის მონაწილეებს ევროპის უროლოგთა ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტის, პროფესორ პენდრიკ ვან პოპელის (ბელგია) წერილი გააცნო, რომელშიც ის უაღრესად დიდ კმაყოფილებას გამოხატავს საქართველოში პროსტატის კიბოს სკრინინგის პროგრამის არსებობასთან დაკავშირებით და აღნიშნავს, რომ ამ მიმართულებით საქართველო ბევრად წინ არის ევროპის ქვეყნებთან შედარებით.

ონკოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის დირექტორმა, პროფესორმა კონსტანტინე მარდაღიშვილმა მიმოიხილა ფარისებრი ჯირკვლის კიბოს მართვის საკითხები. მომხსენებლისა და საბჭოს წევრების მიერ აღინიშნა, რომ

საქართველოში ფარისებრი ჯირკვლის კიბო სიხშირით მეორე ავთვისებიანი ონკოლოგიური დაავადებაა ქალებში. მისი სიხშირე ჩვენს ქვეყანაში მრავალჯერ აღემატება დასავლეთ ევროპის ქვეყნების სტატისტიკურ მაჩვენებლებს. ამასთანავე, ადგილი აქვს ამ ონკოლოგიური დაავადების ახალი შემთხვევების ზრდის ტენდენციას. სხდომის მონაწილეებმა მიმოიხილეს აღნიშნულის შესაძლო მიზეზები.

საკითხების განხილვისა და ინტენსიური დისკუსიის შემდეგ, კომისიამ შეიმუშავა რეკომენდაციები აღმასრულებელი სტრუქტურების მიმართ. კერძოდ, ყველა გამომსვლელმა ხაზი გაუსვა, რომ აუცილებელია, გაგრძელდეს ონკოლოგიურ დაავადებებთან სკრინინგის პროგრამა საქართველოში. აღნიშნული პროგრამა კვლავ უნდა დაფინანსდეს ბიუჯეტიდან (ქალაქის, სახელმწიფო და სხვა). აუცილებელია სამიზნე პოპულაციის მოცვის მაჩვენებლის გაზრდა, რისთვისაც შემოთავაზებულ იქნა მთელი რიგი რეკომენდაცია: კიბოს სკრინინგისა და ადრეულ სტადიებზე გამოვლენის პოპულარიზაცია; საზოგადოებაში კიბოს სტიგმის პრევენცია; სოციალურად დაუცველი ფენების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება კიბოს დიაგნოზისა და მკურნალობის თვალსაზრისით და სხვა. მნიშვნელოვნად ჩაითვალა ასევე პირველადი ჯანდაცვის რგოლისა და სოფლის ექიმების აქტიური ჩართვა კიბოს წინააღმდეგ ბრძოლის პროცესში. მიზანშეწონილად იქნა მიჩნეული საქართველოში ექიმთა უწყვეტი სამედიცინო განათლების სისტემის აღდგენის პროცესში სხვადასხვა სპეციალიზაციის ექიმების შესაბამისი მომზადებაც.

ჩამოთვლილ და ბევრ სხვა მიღებულ რეკომენდაციას საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია გადაუზღვნის აღმასრულებელ სტრუქტურებს. კომისია კი მომავალშიც გააგრძელებს მუშაობას სამამულო მედიცინის წინაშე არსებული აქტუალური პრობლემების განხილვის მიზნით.

არჩილ ჩხოტუა,
პროფესორი,
საქართველოში მედიცინის აქტუალურ პრობლემათა შემსწავლელი კომისიის თავმჯდომარე

მრავალშვილიანი მშობლის რაოდენობა იზრდება

მრავალშვილიანი მშობლის სტატუსის მინიჭების წესისა და პირობების განსაზღვრის შემდეგ იუსტიციის სამინისტროს სისპ „სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს“ ამ დრომდე 1 133-მა მშობელმა მიმართა.

უწყების ცნობით, მრავალშვილიანი მშობლის სტატუსი 82 პირს უკვე დაუდგინდა, მათ შორის, 55 დედას და 27 მამას. 1 051 განაცხადი კი განხილვის ეტაპზეა.

საქართველოს მთავრობის №212 დადგენილების საფუძველზე განხორციელებული ცვლილების თანახმად, პირმა სტატუსის დადგენაზე განაცხადი უნდა წარადგინოს იუსტიციის სახლის ნებისმიერ ფილიალში, სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს ტერიტორიულ სამსახურში ან საზოგადოებრივ ცენტრში. ყველა მრავალშვილიან პირს, რომელიც კანონმდებლობით განსაზღვრულ შესაბამის პირობებს აკმაყოფილებს, შესაძლებლობა ექნება, სრულიად უფასოდ მოითხოვოს სტატუსის დადგენა.

აღსანიშნავია, რომ დღემდე აღნიშნული სტატუსის დადგენისთვის არ იყო განსაზღვრული ერთი საერთო წესი და პასუხისმგებელი უწყება.

დადგენილების თანახმად, მრავალშვილიანი მშობლის სტატუსი დაუდგინდება: საქართველოს მოქალაქეს ან სტატუსის მქონე მოქალაქეობის არმქონე პირს, რომელსაც ჰყავს ოთხი ან მეტი შვილი ან ნაშვილები; სტატუსის დადგენისთვის შვილების ასაკი შეზღუდული არ არის. იგი შეიძლება დაუდგინდეს, როგორც

არასრულწლოვანი, ასევე სრულწლოვანი შვილების მშობელს; მრავალშვილიანი მშობლის სტატუსის მქონე პირი ერთდროულად შეიძლება იყოს ორი-

ვე მშობელი – დედაც და მამაც. მრავალშვილიანი მშობლის სტატუსის დადგენა სრულიად უფასოა და გადაწყვეტილება განაცხადის წარდგენიდან 30-ე კალენდარულ დღეს მიიღება.

საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური სიფრთხილისკენ მოგვიწოდებს

საპარტოველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური მოქალაქეებს სიფრთხილისკენ მოგვნიშობს.

„ზღვაზე, ტბებზე, მდინარეებზე და სხვა სანაპირო ზოლებზე, უბედური შემთხვევების თავიდან აცილების მიზნით დაიცავით კონკრეტულ ადგილებში უსაფრთხოებისთვის დადგენილი წესები. ყურადღება მიაქციეთ სანაპირო ზოლებზე არსებულ საინფორმაციო ბანერებს და ამკრძალავ ნიშნებს. ასევე, არ გასცდეთ წყალში მონიშნულ საცურაო ტერიტორიას და მასველთა პატრულირების არეალს; არ შესვიდეთ წყალში არაფხიზელ მდგომარეობაში ან ნაბახუსევზე; დაუშვებელია ბავშვების და მოზარდების უყურადღებოდ დატოვება სანაპიროს ზოლსა და წყალში. კატეგორიულად აკრძალულია წყალში შესვლა შტორმის, უამინდობის და შეზღუდული ხილვადობის დროს.

თქვენივე უსაფრთხოება განტვირთვისა და დასვენების მიზნით, თავი შეიკავეთ წყალში შესვლისგან იქ, სადაც არ არის მონიშნული სანაპირო ზოლი, არ არის ხალხმრავალი ადგილი, არ დგას მიმანიშნებელი ან ამკრძალავი ნიშნები და არ არის შექმნილი უსაფრთხო ცურვისთვის შესაბამისი პირობები“, – აღნიშნულია საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის ინფორმაციაში.

ნიკორწმინდაში ტაძრამდე მისასვლელი გზა წესრიგდება

სოფელ ნიკორწმინდაში ტაძრამდე მისასვლელი გზისა და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის მიმდებარე ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია მიმდინარეობს.

სამუშაოები ორი წლის წინ დაიწყო და წელს ზაფხულში დასრულდება. პროექტი ითვალისწინებს ცენტრალური მოედნის, ლობის, ჭიშკრების, საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწესრიგებას, შენობების ფასადების რეაბილიტაციას, მცირე სკვერის მოწყობას და სუვენირების მაღაზიის, პარკინგის მშენებლობას. პროექტი, რომლის ღირებულებაც ორ მილიონ ლარზე მეტია, ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა მაია ცქიტიშვილმა დაათვალიერა.

„მსოფლიო ბანკის დახმარებით ფასორცილებით ამ პროექტს. ასევე, მსოფლიო ბანკის ფინანსური მხარდაჭერით, მიმდინარეობს ქრებალო-ნიკორწმინდის საავტომობილო გზის რეაბილიტაცია. ეს არის 26 კმ-იანი მონაკვეთი, რომელიც რვა სოფელს აკავშირებს. ათწლეულების განმავლობაში ეს გზა, პრაქტიკულად, არ არსებობდა და მისი აღდგენა ძალიან სასიხარულოა. ყველა ეს პროექტი მნიშვნელოვანია როგორც ადგილობრივებისთვის ცხოვრების ღირსეული პირობების შექმნის თვალსაზრისით, ისე რეგიონის ტურისტული პოტენციალის განვითარებისთვის“, – აღნიშნა მაია ცქიტიშვილმა.

რაჭაში, რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან ინფრასტრუქტურული სამუშაოებისთვის გამოყოფილი 13 მილიონ ლარზე მეტია. ამ თანხით ფინანსდება წყლისა და კანალიზაციის სისტემების, ქუჩებისა და გზების რეაბილიტაცია, ასევე – მდინარეებზე დამცავი კედლების მშენებლობა, მინისტრების მოწყობა და სხვა.

რატომ უნდა დავიძირდეთ, სანამ ვიფიქრებდეთ?..

1 მთელი სიცოცხლის მანძილზე ერთხელაც ვერ მოახერხა, რომ თავისი თავი საზოგადოების თვალში სამარცხვინო მოძვე გაეკრა.

2 თავიანთი მოსწონების ოჯახში თოვზე არ ლაპარაკობენ, ჯალათის ოჯახში?

3 ღმერთები ერთმანეთისგან მემკვიდრეობით ატრიბუტებსა და მორწმუნეებს იღებენ.

4 რეცენზიონტი: „მისი პოეზია გამოიწვევდა სულის კეთილშობილური სილატაკით“.

5 სასწაულია, ამჯერად სასწაულს რომ გადავურჩით.

6 პირო სიკვდილის შემდგომ წითლდება, მსხვერპლის მხრივ, მართლაცდა რა მისაბაძი დელიკატურობა!

7 შეცდომა მაშინ იქცევა შეცდომად, როცა ჭეშმარიტებასავით ჩნდება.

8 შეიძლება თუ არა, რომ ბრტყულტერფიანმა კაცმა დეზი ატაროს? შეიძლება, ოღონდ არ უნდა აწკარუნოს.

9 კულინარიუმს პროცესებზე აღიარებს, კუდები ეშმაკებთან გვექონდა გადამბული. პირდაპირ სისხლი გაწვევა ყელში, როცა ამას იგებ! როგორ შეიძლება იძულებული გახადო კუდიანები და ამისთანა რამ აღიარებინო, როდესაც ეშმაკი არ არსებობს?! მაგრამ ამ დროს, გულისთქმა გიკანაახებს: „სიცრუეა, სიცრუე! ეშმაკი არსებობს, განა ის არ იყო ინკვიზიტორი?!“

10 ბასტონდეს, თუკი ეშმაკმა წიხლის კვრა მოინდომა, თავის ჩლიქს სულ არ გამოაჩენს, კაცის ფეხით დაგწიხლავს.

11 საშინელი სიმაზრი ვნახე: სადაც უწიგნურობას გუშინ დააღწიეს თავი, დღეს იქ მიუროკრატობა ყვაოდა და იფურჩქნებოდა.

12 ნუშაპი ერთი მაცოდინა, გარდა მიზიდულობის ძალისა, კიდევ რა გვაკავებს ამ დედამიწაზე?

13 „საჭურისებს ძალიან დიდხანს შეიძლება რომ ემუსაიფო“, – ყვეზოდა ერთი შარამხანის ბინადარი.

14 აღდგომა მხოლოდ მკვდრებს შეუძლიათ, ცოცხლებს – უჭირთ.

15 ერის ცხოვრებაში გარდატეხის უამს მვერი დგას და ცხვირს იჩიქნის. ამას უფრო ხშირად ისინი შერებიან, ვის ოჯახშიც ცხვირის ჩიქნა ცუდ საქციელად მიაჩნიათ.

16 არც ერთი საათის ისარი არ უჩვენებს, როგორ უნდა

ვიცხოვროთ. 17 ყველაფერი ადამიანის ხელშია, ამიტომ ხშირად უნდა ვიზანდეთ ხელეებს.

18 აღმნიანი ადამიანს ვერ ეთვისება, თორემ მთა მთას ხელად უგებს.

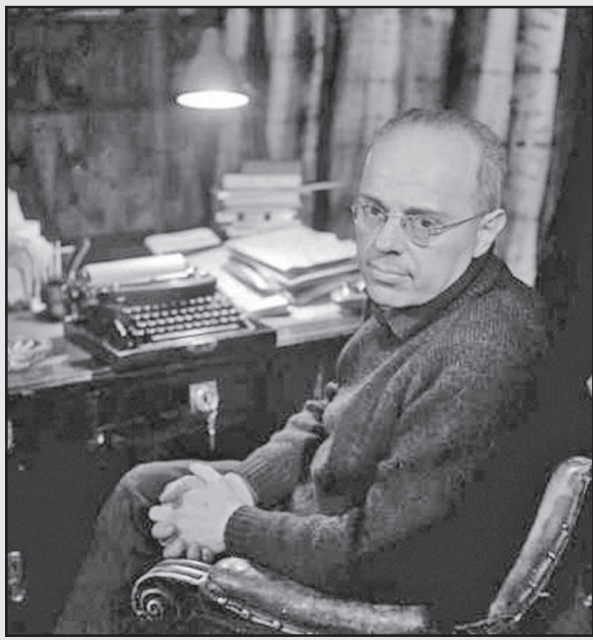
19 ნაწილი წინასწარმეტყველსაც კი შეიძლება რომ ჩამოეპაროს!

20 ფაქტი ყოველთვის შიშველია, თუნდაც უკანასკნელი მოდის მიხედვით იყოს გამოწყობილი.

21 მწერს, ადამიანი ოდესმე ნამდვილად შექმნის „ჰომუნკულუსს“, ხელოვნურ ადამიანს, მაგრამ ღმერთმა ნუ ქნას,

დაუპარსხნელი აზრები

ყველაფერი ადამიანის ხელშია, ამიტომ ხშირად უნდა ვიზანდეთ ხელეებს

ასე ამბობდა სტანისლავ ეში ლევი

ქართულად გადმოაწერა გურამ გოგიავილა

რომ მამაბეციერის შეცდომა დაუშვას და ახალი არსება თვითონ დაიმსგავსოს.

22 დანაშაულის დედა სიბრყევეა, მაგრამ მამა ხშირად გენიოსი ჰყავს.

23 არამც და არამც არ უნდა დავეუვათ, რომ ქალაქის მთელი სატრანსპორტო პარკი მხოლოდ საბარკადლოდ გამოდგეს.

24 ნუთუ უსულგულობით იმითომ დამსაჯეს, რაკი სულის არსებობა არა მწყამს.

25 ვირზე რომ დააყენეს, გვამმა მკვლეელი ვერ ამოიცი-ნო.

26 ნარწარა – „შესვლა აკრძალულია“ მიჩვენია წარწერას – „გასასვლელი არ არის“.

27 ყურადღება, სატირიკოსნო! აფთარნი მრუდე სარკე-შიც ილესავენ თქვენზე კბილებს.

28 ყოველთვის შეიძლება ისეთი ესკიმოსის პოვნა, რომელიც კონგოს მცხოვრებთათვის ინსტრუქციას შეიმუშავებდა, როგორ უნდა მოიქცნენ ისინი პაპანაქებში.

29 „პრინცი, როგორ მეზრდება ფრთები!“ – წამოიწიპინა თავგამა. მერე რა მოხდა, პატივცემულო ღამურავე?

30 რომ შეიძლებოდეს სიკვდილის ნისიად გამოძინება!

31 უკვდავების პირველი პირობა სიკვდილია.

32 რომც მითი მითს ეჯახება, შეჯახება ძალზე რეალურად ხდება.

33 ღრმა აზრამდე ამალღება საჭირო.

34 ან იქნებ სულაც ღმერთმა დამაკისრა თავისი ათვის-ტობა?

35 შურში თუ არა გაქვს, წელეებზე ფეხს ნუ დაიდგამ.

36 შარვალი სამეფო ტახტზე ჯდომისასაც იხეხება.

37 ძროხას კაკაც რომ აჭამო, შოკოლადს მაინც არ მოიწველებ.

38 ლამაზი ვარ, ძლიერი ვარ, ჭკვიანი ვარ, კეთილი ვარ. და ეს ყველაფერი მევე აღმოვაჩინე!

39 ზომიერობა ადამიანის წინააღმდეგ აზროვნების პროცესი უნდა აღიძრას.

40 ხანდახან გუბეც ღრმა შთაბეჭდილებას ახდენს.

41 იმ კაცზე ამბობენ „ლომიაო!“. მერე რა ვუყოთ, უდაზნოს ვერ გავეჩნთ, ან ცირკს უნდა ჩავაბაროთ, ან ზოოპარკს, ანდა სულაც, სამუზეუმოდ გამოვაფიტულოთ.

42 თამისუფლებს სიმულირება არ შეიძლება.

43 ძალდატანების საკრავით „თავისუფლების სიმღერას“ ვერ შეასრულებ.

44 აზრები რწყილებით დახტი-ან ერთი ადამიანიდან მეორეზე, მაგრამ ყველას როდი კვინენ.

45 ჯუნგლებში ბადეგადაკრული კორპის ჩაფხუტები ჰხურავთ. ბადეებში შენიღბვის მიზნით მწვანე ფოთლებია ჩაწული. მე ფრთიული ჩაჩი მხურავს, ტაკიმასხარას ზანზალაკებით დამშვენებული.

46 „მხოლოდ თითო დაგეშქრები“, – მიიხრა და ის თითო ჩახმასხს მიაღო.

47 აღმნიანების დაყოფა სხვადასხვაგვარად შეიძლება, ეს ყველასთვის ცნობილი ამბავია. შეიძლება, დავყოთ ადამიანებად და არაადამიანებად. „მე კი თავებად და ტანებად ვყოფ“, – თქვა გაოცებულმა ჯალათმა.

48 ცხენებისთვის და შეყვარებულებისთვის თივას სულ სხვადასხვანაირი სუნი ასდის.

(გაბრკლება იმწება)

დუშანბეს სამიტი - აზიაში სახელმწიფოთა შორის მეტი დობისთვის

ერთადერთი ორგანიზაციაა მსოფლიოში, გაეროს გარდა, რომლის წევრებადაც ერთდროულად გვევლინებიან ირანი და ისრაელი.

აზიის კონტინენტის ქვეყნებს უკვე დიდი ხანია, აქვთ მრავალი მოსაგვარებელი და საკამათო საკითხები, რომლებიც ხშირად კონფლიქტურ სიტუაციებამდე მიდის. ბოლო წლებში განსაკუთრებით გამოწვევად რისკის ფაქტორი იმის გამო, რომ გლობალური ეკონომიკური და სამხედრო ძალები სულ უფრო მეტად ინტერესდებიან შუა აზიის რეგიონით, ასევე აზიის სხვა საკვანძო რეგიონებით. ასეთ ვითარებაში ორგანიზაციის არსებობა, რომელიც პრევენციული ხასიათის შეხვედრებს აწყობს დიალოგის მიზნით, უაღრესად მნიშვნელოვანია.

აქტუალური საკითხების განხილვის თანდათანობით ხასიათი აქვს: ჯერ განიხილავენ

მცირე მასშტაბის საკამათო საკითხებს, რა გზითაც ხდება კავშირების დამყარება და კეთილი ურთიერთდამოკიდებულებისთვის პირობების შექმნა.

ეს ტაქტიკა საკმაოდ ქმედითი აღმოჩნდა. CICA-ს მოლაპარაკებების მაგიდასთან ერთმანეთს ხვდებიან და მოლაპარაკებებს აწარმოებენ მანამდე შეურიგებელი ოპონენტები.

რა თქმა უნდა, CICA არ გასწავთ რაიმე ძლიერი ორგანიზაცია, რომელსაც ძალუძს, გადაჭრას ყველა წარმოშობილი პრობლემა ან დროთა განმავლობაში დაგროვილი კონფლიქტები. მისი არსებობის აზრი უფრო შუამავლობასა და განსხვავებული შეხედულებების მქონე მხარეებს შორის თანამშრომლობის დანერგვაში მდგომარეობს. კონფერენცია საამისოდ ხელსაყრელ პირობებს ქმნის, ასდენს საერთო პოზიციების მისაღწევად მიმართული ქმედებების კოორდინირებას, იგი მიუღებლად აცხადებს ძალისმიერ

პოლიტიკას და ხელს უწყობს რეგიონული უსაფრთხოების გაძლიერებას, წინ აღუდგება ისეთ საფრთხეებს, როგორებიცაა ნარკობიზნესი, არალეგალური მიგრაცია, იარაღისა და ადამიანების კონტრაბანდა.

სწორედ ამ საკითხების გარშემო თანხმდებიან ქვეყნები და სოლიდარობას უცხადებენ ერთმანეთს, ამ საკითხებზე კეთდება აქცენტი. CICA-ის ყოველ სამიტზე არსებობს შესაძლებლობა, მონაწილე ქვეყნების სამართალდამცავმა და საბაჟო ორგანოებმა ერთმანეთს გაუზიარონ გამოცდილება, მათ შორის, ეკონომიკურ და კიბერდანაშაულებთან მიმართებაში.

როგორც არაერთხელ აღინიშნა, კონფერენციის მოღვაწეობა ძირითად მიზნად ისახავს ერთიანი და ყოველის მომცველი რეგიონული უსაფრთხოების არქიტექტურის შექმნას, რომელიც თანასწორუფლებიან თანამშრომლობაზე იქნება და-

ფუძნებული. გადაწყვეტილებები მიიღება ყველა მონაწილის თანხმობის შემთხვევაში, არც ერთი მხარის ინტერესი არ ხარაღდება, რათა არ მოხდეს ახალი გაუგებრობებისა და კონფლიქტების წარმოშობა.

მისასალმებელია, რომ წლიდან წლამდე ფართოვდება სახელმწიფოთა შორის თანამშრომლობის სფეროთა ნუსხა. ასე, მაგალითად, მიმდინარე სამიტზე განიხილება IT-ტექნოლოგიებთან, ენერჯეტიკურ პრობლემასთან, ინფრასტრუქტურასა და საფინანსო სექტორთან, სოფლის მეურნეობასთან, მცირე და საშუალო ბიზნესთან, ჯანდაცვის, განათლების, ენერჯეტიკის, ეკოლოგიისა და უსაფრთხოების სფეროებთან დაკავშირებული საკითხები.

პოლიტიკური დიალოგი მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი და ქმედითი სისტემა სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობების მოგვარების თვალსაზრისით. კომპრომისის მიღწევა და ურთიერთგაგება შესაძლებელი ხდება ყველაზე უფრო მწვავე და პრინციპული პრობლემების განხილვის დროსაც. ამიტომ, CICA-ის მსგავსი პლატფორმების შექმნა, რაც შეიძლება მეტი ოდენობით, მნიშვნელოვანი ნაბიჯი იქნება გლობალური კონსენსუსის მისაღწევად.

რეზაზ ბიორხელიძე

ამ დღეებში ტაჯიკეთის დედაქალაქ დუშანბეში იმართება აზიაში ურთიერთქმედებისა და დობის ღონისძიებების კონფერენციის (Conference on Interaction and Confidence building measures/CICA) სამიტი.

CICA-ს მოწვევა ყაზახეთის რესპუბლიკის პირველი პრეზიდენტის მიერ გაუღებელი ერთ-ერთი საკამათო წარმატებული იდეათაგანია. კონფერენცია იძლევა იმის შესაძლებლობას, რომ სახელმწიფოებმა აწარმოონ კონსტრუქციული დიალოგი, აზრთა გაცვლა გამოცვლა და გამოიმუშაონ შუა აზიაში უსაფრთხოების განმტკიცებისა და რეგიონის განვითარების ღონისძიებები. დღესდღეობით CICA-ში 27 სახელმწიფოა განწევრიანებული. ეს

ჩარლზი - ვეშაპების პრინცი

აშშ-ის პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა ტვიტერზე გამოქვეყნებულ პოსტში, სადაც ის საუბრობდა იმის შესახებ, რომ ყოველდღიურად ხვდება სხვა ქვეყნების ხელისუფლების წარმომადგენლებს, ბრიტანეთის პრინცი ჩარლზი უელსის პრინციის prince of Wales ნაცვლად prince of Whales ვეშაპების პრინციად მოიხსენიება. ტრამპი შეცდომას მალევე მიხვდა და გამოასწორა, თუმცა ტვიტერის მომხმარებლებმა შეცდომის დაფიქსირება მოასწრეს. აღნიშნულმა შეცდომამ დიდი მხიარულება გამოიწვია სოციალურ ქსელში.

არგენტინელმა მამაკაცმა 40 წლის წინათ დაკარგული ოჯახი იპოვა

არგენტინელი აქტივისტების ოჯახმა, რომელიც 1977 წელს საიდუმლო სამსახურმა ქვეყნიდან იძულებით გააძევა და შემდეგ მათი კვალი გააქრო, 40 წლის გაუჩინარებული ბავშვი იპოვა. ინფორმაციას BBC-ი

ავრცელებს. ხავერდ დაროუქს მიჰალჩუკი 4 თვის იყო, როდესაც მისი მშობლები ბუენოს-აირესიდან გაუჩინარდნენ. მოგვიანებით ის შვილად აიყვანა ოჯახმა, რომელსაც მისი წარსულის შესახებ ინფორმაცია არ ჰქონია. მიჰალჩუკმა რამდენიმე წლის წინათ ეჭვი შეიტანა საკუთარ წარმომავლობაში და დახმარებისთვის ადამიანთა უფლებადამცველ ორგანიზაცია „პლაზა მაიოს ბებიებს“ მიმართა.

1976-83 წლებში არგენტინის მილიტარისტული დიქტატურის პირობებში, მისი მშობლები გარდაცვლილად მიიჩნევიან, თუმცა ამ დრომდე მიჰალჩუკის ბიძას მისი ძებნა არ შეუწყვეტია. ორგანიზაციის დახმარებითა და დეენემ ტესტის კვლევებით, მამაკაცმა 40 წლის წინათ დაკარგული ოჯახი იპოვა. რობერტო მიჰალჩუკმა მედიასთან საუბარში აღნიშნა, რომ ის თავის ძმისშვილს 40 წელია ეძებს.

„იდენტობის დაბრუნება ჩემთვის, ჩემი მშობლებისადმი მათი სულის სსოვნის პატივისცემაა. ეს არის სიმბოლო მეხსიერების, სიმართლისა და სამართლიანობის. 40 წლის შემდეგ ჩემმა ბიძამ მკითხა, „ხავი, ეს შენ ხარ?“, არ მგონია ოდესმე, ჩემს სიცოცხლეში, ვინმემ კიდევ შეძლოს ამაზე მეტად ჩემი აღფრთოვანება“, - აღნიშნა დაკარგულმა მამაკაცმა ჟურნალისტებთან საუბარში.

კუტიტონან ვახუშტის გულიანობის... სინა ელის

იტალიელ მსახიობს ორნელა მუტის 6-თვიანი პატიმრობა ყალბი ჯანმრთელობის ცნობის წარდგენისთვის მიესაჯა.

გამოძიების ცნობით, 2010 წლის დეკემბერში მუტიმ ქალაქ პორტოფინოს ვერდის თეატრში, სადაც მას სპექტაკლში უნდა ეთამაშა, ჯანმრთელობის შესახებ ყალბი ცნობა წარადგინა. ამის შემდეგ კი უმაღლესი სასამართლო განაჩინა ვახუშტის მიერ გამოართულ ვახუშტის დაქვანება. ორნელა მუტი სასჯელის თავიდან არიდებას იმ შემთხვევაში შეძლებს, თუ თეატრს 30 ათას ევროს გადაუხდის.

შვეიცარიელი ქალები გაფიცვისთვის ემზადებიან

თანასწორი ანაზღაურებისა და უფლებების მოთხოვნით, შვეიცარიაში ქალები საყოველთაო გაფიცვას გამართავენ. ასობით ქალი მასშტაბური აქციის დასაწყებად ქალაქ ლოზანის კათედრალთან შეიკრიბა.

გაფიცვის ორგანიზატორები აცხადებენ, რომ სტატისტიკის ფედერალური სამსახურის მონაცემების მიხედვით, ქალებისა და მამაკაცების ხელფასებს შორის ჯერ კიდევ არის 20-პროცენტიანი განსხვავება და ამ მიმართულებით ვითარება 2000 წლის შემდეგ გაუარესდა. ქალებსა და მამაკაცებს შორის სახელფასო განსხვავების წინააღმდეგ 1991 წლის 14 ივნისს შვეიცარიაში გაფიცვა 500 ათასამდე ქალმა მოაწყო.

ფრიდა კალოს უხნობი ხმა - უნიკალური აუდიოჩანაწერი

ლემბენდარული ფრიდა კალოს ხმა - უნიკალური ჩანაწერი, რომელიც მეხიკოს ეროვნულმა ბიბლიოთეკამ შემოინახა. შეიძლება ითქვას, რომ ეს არის მსახტვის ერთადერთი ხმის ჩანაწერი, რომელიც 1955 წელს ელ ბაჩილერის საპილოტე ეპიზოდისა და ამოღებული და რომელიც ეთერში ფრიდას გარდაცვალების (1954) შემდეგ გავიდა.

ამ ეპიზოდში ნაჩვენებია კალოს, როგორც ფერმწერის პორტრეტი და ის თავისი მეუღლის დიეგო რივერას შესახებ საუბრობს.

⊙ ძულათა აქსიომით

ბრიტანელთა ჯეის დაღბა

რომორც მოგეხსენებათ, თბილისში მიმდინარე IHF-ის ერთა ჩემპიონატის საუკეთესო შედეგის მქონე ევროპული გუნდი კონტინენტის პირველობის მეორე საკვალიფიკაციო ეტაპის საგზურს ავტომატურად მოიპოვეს. ამდენად, ჯგუფური ტურნირის ფინიშიზე ბულგარელებთან მოპოვებულ დამაჯერებელ გამარჯვებას – 35:19 ნიკოლა მაქსიმოვიჩის განვრთნილობის განსაკუთრებული მნიშვნელობა ჰქონდა. „ჯვაროსნებმა“ ხუთ შეხვედრაში ქულათა მაქსიმუმი მოაგროვეს. და დღეს სპორტის სასახლეში 18 საათზე ნახევარფინალში ბრიტანელებს გამოცდინან, ხოლო 20 საათზე სარბიელზე კუბისა და ბულგარეთის ნაკრებები გამოვლენ.

საბოლოო სატურნირო მდგომარეობა: „ა“ ჯგუფი. კუბა – 10, ბრიტანეთი – 8, ჩინეთი – 6, კოლუმბია – 4, აზერბაიჯანი – 2, ინდონეზია – 0 ქულა.

„ბ“ ჯგუფი. საქართველო – 10, ბულგარეთი

– 8, აშშ – 6, ნიგერია, ირლანდია – 3-3, მალტა – 0 ქულა.

საძარტველო: თევზაძე, ცინცაძე, ცხოვრებაძე – 7, ორჯონიკიძე – 4, არსენაშვილი – 4, მიქაძე – 4, ჩიქოვანი – 3, გოგოლაძე – 3, კალანდაძე – 3, კბილაშვილი – 2, დიხაშვილი – 2, რუსტამოვი – 1, მერკვილაძე – 1, იმნაძე – 1 გოლი.

კოზა კოზახიძე

საფეხბურთო მოზაიკა

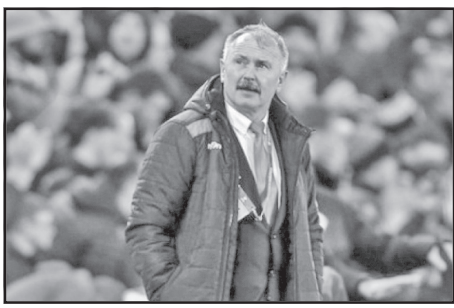

საძარტველოს ნაკრების ერთ-ერთი ლიდერი ვაკო გვილია პოლონურ კარიერას 8-ნომრიანი მანისურით ვარშავის „ლეგიაში“ გააგრძელებს. როგორც მოგეხსენებათ, შვეიცარიული „ლუცერნის“ საკუთრებაში მყოფმა „ჯვაროსანთა“ საყრდენმა ნახევარმცველმა შარშანდელი სეზონი ზაბუქეს „გურნიკში“ გაატარა, ამდენად, კიდევ უფრო პოპულარულ იქაურ კლუბში 2-წლიანი კონტრაქტით გადასვლა წინგადადგმულ ნაბიჯად უნდა მივიჩნიოთ.

ერთი ლიგის ნახევარფინალში საქართველოს ნაკრების მომავალი მეტოქე ბელარუსი უმწვრთნელოდ დარჩა.

მიზეზი ბანალურია – ეს გუნდი ევრო 2020-ის შესარჩევ ციკლში ზედიზედ 4 ნაგებით ჩაება და იგორ კრიუშენკოც სწორედ ამიტომ შეუერთდა უმუშევართა არმიას.

ჩვენგან განსხვავებით, სლავები ისეთ გრანდებთან დამარცხდნენ, როგორცაა გერმანია, პოლანდია და ორჯერ – ჩრდილოეთ ირლანდია, მაგრამ...

უკვე გაუნყეთ, რომ რამდენიმე დღის წინათ მადრიდის „რეალმა“ ფრანგულურთის „აინტრასტის“ სერბი ბომბარდირი მარკო იოვიჩი დაიმატა. და აი, „სამეფო კლუბის“ პრეზიდენტი ფლორენტინო პერესის მიერ განხორციელებული კიდევ უფრო ხმაურიანი ტრანსფერი – ამერიიდან „სანტი-აგო ბერნაბეუზე“ ლონდონის „ჩელსისგან“ 150 მილიონ გირვანჯა სტერლინგად შეძენილი 28 წლის ბელგიელი შემტევი ედენ აზარი ითამაშებს.

უბსლწმისი სამი კვირის განმავლობაში ფეხბურთის მოყვარულთა განსაკუთრებული ყურადღება ბრაზილიისაკენ იქნება მიპყრობილი, სადაც 7 ივლისის ჩათვლით 46-ე კოპა ამერიკა გაიმართება.

„ა“ ჯგუფი. ბოლივია, ბრაზილია, პერუ, ვენესუელა.

„ბ“ ჯგუფი. არგენტინა, კოლუმბია, პარაგვაი, ყატიარი.

„გ“ ჯგუფი. ჩილე, ეკვადორი, იაპონია, ურუგვაი.

პლანეტის უძველესი ტურნირის მატჩებს 5 ქალაქის – სან-პაულუს, პორტუალეგრის, ბელუ ორიზონტის, სალვადორისა და რიო დე ჟანეიროს სტადიონები უმასპინძლებს, ფინალი კი განთქმულ „მარაკანაზე“ დანიშნული.

შეგახსენებთ, რომ კონტინენტის 10 ქვეყნიდან 8-ს, ეკვადორისა და ვენესუელის გარდა, მინიმუმ ერთხელ მაინც აქვს მოპოვებული გამარჯვება. მათგან ყველაზე მეტჯერ ტიტულს ურუგვაი – 15-ჯერ, არგენტინა – 14-ჯერ და ბრაზილია – 8-ჯერ დაეუფლნენ.

გულშემატკივარს, ალბათ, ისიც დააინტერესებს, რომ პოპულარული ფორუმების ყველა დროის საუკეთესო ბომბარდირი 17-17 გოლით არგენტინელი ნორბერტო მენდესი და ბრაზილიელი ზიზინიო არიან.

და ბოლოს: ტრავმირებული ნეომარის არყოფნაში ოლიმპიურ ჩემპიონისა და მსოფლიოს ახალგაზრდული ჩემპიონატის გამარჯვებულ ლეო მესის კიდევ ერთი შანსი ეძლევა პირველი ტიტული ეროვნულ ნაკრებშიც მოიპოვოს – მან ხომ პენალტების სერიაში ჩილესთან ბოლო ორი ფინალი წააგო.

გიორგი შოთაძე

⊙ რაგბი ჩვენი თაბაშია!

ბრძოლამან შენამან...

სომხ გემნით – მოყვარეს პირში უძრახეო. ჰოდა, ადგა ეს ჩვენი პოპულარული სარაგბო ვებ-გვერდი რაგბი-პასს კომ. და არგენტინაში მიმდინარე 20-წლამდელოთა მსოფლიოს ჩემპიონატზე „ახალგაზრდა ბორჯღალოსანთა“ თამაშს ჯგუფურ ეტაპზე, მათ შორის შოტლანდიისთან მოპოვებული გამარჯვებას, საკმაოდ ობიექტური, ავ-კარგიანი სტატია უძღვნა: „დომინანტური შერკინება და რკინასავით ძლიერი ნინა ხაზი უკვე დიდი ხანია, რაც ქართული რაგბის მთავარი კოზირებია, მაგრამ კავკასიელებმა კრეატიულობითა და საშემსრულებლო ოსტატობით უკანა ხაზშიც გაგვაკვირვებს, რაც მათი ძლიერი მხარე ბოლო წლებში ნამდვილად არ ყოფილა.“

სახვედრად „ბორჯღალოსნებმა“ ორი მნიშვნელოვანი სათამაშო პოზიციის გაძლიერება უნდა მოახერხონ. მათ უფრო ათლექტური მეორე და უკანა ხაზი სჭირდებათ და ასევე სასურველია უფრო მოძრავი და სწრაფი გარემარბები ჰყავდეთ.

ახალგაზრდა მორაგბეებს კიდევ დასჭირდებათ დრო, რათა საერთაშორისო სტანდარტებს გაუტოლდნენ და ეროვნულ ნაკრებში დაწინაურდნენ, თუმცა, ქართული რაგბის განვითარების ტემპი იმის მანიშნებელია, რომ მას წინ ნათელი მომავალი აქვს.“

გაუზან დოლიძე

⊙ კანადის სახელით!

ქალაქბურთის სამუოზლო უბიგულოდ ღარჩა

პროფესიულ სპორტში ახალი სისხლის გადასხმის პროცესი დაიწყო – თუ გუშინ ჰოკეის ეროვნულ ლიგაში „სენტ ლუის ბლუზის“ პირველი ტრიუმფის შესახებ გაუნყეთ, დღეს იგივე მისიას ეროვნულ საკალათბურთო ასოციაციაში კანადური ერის დასაბამთან დაკავშირებით ვასრულებთ.

დაიხს, „ტორონტო რეპტორზმა“, „ნეკერჩლის ფოთოლთაგან“ პირველმა, კალათბურთის სამუოზლო ამერიკის შეერთებული შტატები უტიტულოდ მას შემდეგ დატოვა, რაც ფინალური სერია დასკვნით რაუნდში ზედიზედ მეხუთედ გასულ სამგზის გვირგვინოსან „გოლდენ სტიტს“ 4:2 მოუგო (ბოლო მატჩი) სტუმრად 114:110.

22 ქულა მოაგროვა, მისმა პარტნიორებმა – პასკალ სიაკამმა და კაილ ლოურიმ კი – 26-26.

კვებეკელთა არნახულ წარმატებაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს აგრეთვე ლეონარდთან ერთად იქ „სან ანტონიოდან“ გადაბარებულმა ვეტერანმა სნაიპერმა დენი გრინმა და მარკ გაზოლმა, რომელმაც სერჟი იბაკასთან ერთად ფარქვეშ გაუვალი წყვილი შექმნა. შეგახსენებთ, რომ ლეგენდარული ესპანელი ცენტრის პაუ გაზოლის ძმა კანადურმა კლუბმა რეგულარული სეზონის დროს „მემფისს“ უნიჭიერეს ლიეტუველ გიგანტ იონას ვალანჩუნასში გაუცვალა, რომელიც დაცვაში მოიკოჭლებს.

რაც შეეხება „მეომრებს“, მათთვის აუნაზღაურებელი დანაკლისი აღმოჩნდა კევინ ლურანტის ტრავმა, რაც ოკლენდში დადგმულ „გედის სიმღერაში“ კლვი ტომპსონისა (30 ქულა) და სტეფ კარის (21 ქულა) შედეგიანობამაც კი ვერ გადაფარა.

ვიტალი ჯაფარიძე

სანთიელი

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ სპორტის რედაქციის თანამშრომლები და ონის „მამისონი“ თანაუგრძობენ მწუხარებაში ამ გუნდის ვეტერან ფეხბურთელს დემნა აბაიშვილს მამის

გურამ აბაიშვილის

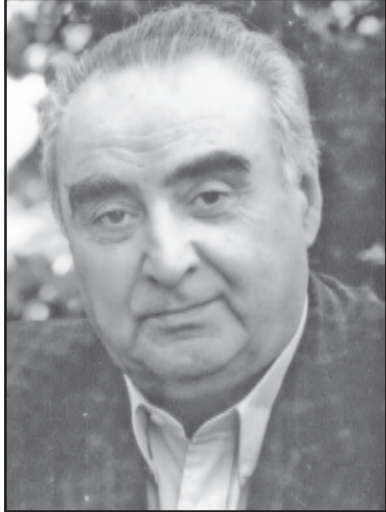
გარდაცვალების გამო.

არდავინყება

ჩემი ირაკლი - სიკეთის ეტალონი

დიდი ხანი არ არის, რაც ჩემი უფროსი მეგობარი, აკადემიკოსი ირაკლი შორდანიძე განერიდა წუთისოფელს, ის მაღალი ზნეობის, დიდი ბუნებისა და სიკეთის განსახიერება გახლდათ!

ჩემი ირაკლი ბუნებამ უხვად დააჯილდოვა გარეგნობით, ნიჭიერებით, კეთილგონიერებით, კეთილსინდისიერებით, გულწრფელობითა და გასაოცარი თანადგომის უნარით. მან შესანიშნავად იცოდა მეგობრობის ფასი, ყველასთან ინარჩუნებდა კეთილგანწყობილ ურთიერთობას, გულწრფელად იზიარებდა მოყვასის სატიკვარს...

დადიოდა თავის სათაყვანებელ ქალაქში აღნაგია და სახენათელი, თხემით ტერფამდე ქართული გენისა და ჯიშის, სამშობლოზე უზომოდ შეყვარებული კაცი.

რაფინირებული, დახვეწილი ინტელიგენტი, ზნეკეთილი, სასიამოვნო მოსაუბრე, რომელიც სიკეთის ეტალონი იყო.

სიდიდზე, შინაგანი კულტურა, მომხიბვლელი, დარბაისლური მსჯელობა იყო მისი მახასიათებელი.

მან ცხოვრებაში რთული, მაგრამ მეტად საინტერესო გზა განვლო, სამშობლოსა და ხალხის ინტერესებისადმი ბოლომდე ერთგული დარჩა.

ირაკლიზე ბევრი მაქვს მოსაგონარი, მასზე ბევრი კარგი თქმა და გახსენება შემიძლია. ის დიდი ადამიანი იყო, დიდ ადამიანებთან მეგობრობა კი უფლის წყალობაა. ის ჩემზე უფროსი იყო, მაგრამ ეს არ უშლიდა ხელს ჩვენს ურთიერთობას - ჩვენმა მეგობრობამ ათეულ წლებს გაუძლო.

მიუხედავად იმისა, რომ მას სრულიად ახალგაზრდას მიანიჭეს საბჭოთა კავშირის უმაღლესი ჯილდო - ლენინური პრემია მეტალურგიაში, ის როგორც თავმდაბალი, მოკრძალებული და უპრეტენზიო იყო მანამდე, ისეთივე დარჩა ცხოვრების ბოლომდე!

ჩვენ 1980 წელს ერთად ვიყავით მიწვეული მოსკოვში - სახალხო მეურნეობის აკადემიაში, მას ჰქონდა უნარი, ნებისმიერი საკითხი განეხილა მხოლოდ სახელმწიფოებრივი ინტერესების გათვალისწინებით. მეცნიერების კორიფეებს, რომლებიც ლექციებს გვიკითხავდნენ და სემინარებს გვიტარებდნენ, აკადემიკოსებს, საკავშირო მინისტრებსა თუ კომიტეტის თავმჯდომარეებს, ყველას ხიბლავდა მისი მსჯელობა ქვეყნის პრობლემატურ საკითხებზე. ის მაშინ საქართველოს საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე იყო, მე კი - მშენებლობის მინისტრის მოადგილე.

ორჯერ ვისვენებდით ერთად „კარლოვი ვარში“. ურთიერთობაში ის ყოველთვის ამჟღავნებდა დიდ სითბოს, სიყვარულსა და პატივისცემას ჩემი და ჩემი ოჯახის მიმართ.

ირაკლის არ უყვარდა თავისი დაბადების დღეების აღნიშვნა, მაგრამ ცოტა ხნის გასვლის შემდეგ ვინრო წრეს აუცილებლად შეგვკრებდა და მოგვეფერებოდა!

1982 წელს ჩემს ორმოცი წლის იუბილეზე მოსკოვში, სადაც აკადემიის სახელგანთქმული მეცნიერები მყავდა მონვეული, აღფრთოვანებით და ხაზგასმით აღნიშნავდნენ მის ბრწყინვალე თამაშობას.

მე ვიცნობდი მის სანათესავოს, როგორც უსათნოესი და ულამაზესი დედის, ასევე მამის მხრიდან. ეს ღირსეული ხალხი მაღალი ინტელექტით, წიგნიერებითა და შესანიშნავი გარეგნობით გამოირჩეოდა (მინდვლები, აბაშიძეები, ჟორდანიები).

მისმა შესანიშნავმა ერთგულმა მეუღლემ ლალიმ თავდაუზოგავად იბრძოლა ირაკლის სიცოცხლის გადასარჩენად, მაგრამ...

ერთადერთმა სათაყვანებელმა ქალიშვილმა თათიმ, რომელიც ამჟამად უცხოეთში ცხოვრობს, სწორედ იმ დღეებში, როცა ირაკლი გარდაიცვალა, ქვეყანას მოავლინა ვაჟი. უზომოდ სამწუხარო და გულდასაწყვეტია, რომ ვერ მოესწრო ნანატრ პირველ შვილიშვილს, რომელსაც მოუთმენლად, დიდი სიყვარულითა და სიხარულით ელოდა.

ჩემო ირაკლი, შენი შვილიშვილი რომ წამოიზრდება, მოვიყვან შენს საფლავთან, სანთელს დაგინთებ და ვუამბობ ბაბუის კეთილგონიერულ და სასახელო საქმეებზე...

თითქმის ყოველდღე ვსაუბრობდი. ორი-სამი დღე თუ არ შევეხმიანებოდით ერთმანეთს, დამირეკავდა და ხუმრობით მისაყვედურებდა - არ გრცხვენია, ომარ? სად ხარ, რატომ დაიკარგეო!..

სალამოს ტელეფონის ზარზე, წამიერად გამიღვებს აზრი - ირაკლი ხომ არ რეკავს...

მენატრება შენი ბუბუნა ხმის გაგონება, ჩემო ირაკლი!

რა ვქნა, ძალიან მაკლიხარ, უშენობას ვერ შევეგუე!

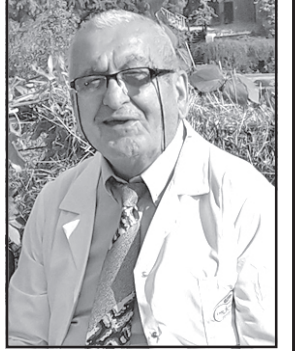
ღმერთო, უმრავლეს ჩემს სამშობლოს ირაკლის სადარი ღირსეული პიროვნებები, თხემით ტერფამდე ჭეშმარიტი მამულიშვილები!..

ოვარ მარგველაშვილი

სანთელი

დიმიტრი გორბიუალი

პურპროდუქტების დარგს დააკლდა შესანიშნავი პროფესიონალი, მაღალი დონის ინჟინერი, შპს „იფელი დილომის“ ინჟინერ-ტექნოლოგი დიმიტრი გორბიუალი. საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ზოგადი ქიმიისა და კვების ტექნოლოგიის ფაკულტეტზე სწავლების პერიოდში (1972-73 წლებში) პარალელურად მუშაობდა თბილისის №6 პურის ქარხანაში ცვლის უფროსად. იმუშავა პურპროდუქტების სახელმწიფო ინსპექციაში, საქსტანდარტში. იგი მაღალი დონის, ღრმა ცოდნის პროფესიონალი გახლდათ. 2018 წელს გაეროს განვითარების პროგრამისა და განათლების ხარისხის განვითარების ცენტრის მიერ ჩატარებულ კონკურსში სწორედ მისი თანამშრომლობით შექმნილი სახელმძღვანელო პურპროდუქტების დარგში იქნა მიჩნეული საუკეთესოდ.

დიმიტრი ტრაგიკული პიროვნება გახლდათ, რადგანაც ახალგაზრდა შვილი მოულოდნელად გარდაეცვალა, რამაც აუნაზღაურებელი დარტყმა მიაყენა ამ კეთილშობილ პიროვნებას და მის ოჯახს.

ყოველთვის მოვიგონებთ ჩვენს კოლეგას. ნათელში იყოს მისი სული.

საქართველოს პურის მრეწველთა კავშირი

დაკრძალვა 15 VI, გამოსვენება კუკის წმინდა ნინოს სახ. ტაძრიდან 15 საათზე.

ლიზი ბუდალაშვილის პოეტური მისტერიები

საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში (თბილისის ისტორიის მუზეუმში) ახალგაზრდა, მაგრამ სახელმწიფოებრივად ხელოვანმა ლიზი ბუდალაშვილმა მორიგი პერსონალური გამოფენა „პოეტური მისტერიები“ წარაადგინა.

ლიზი ბუდალაშვილი ახალგაზრდა ნიჭიერი ხელოვანია, რომელიც ხატავს, უკრავს, ქმნის მუსიკას, წერს ლექსებს და ნოველებს, აწყობს პერფორმანსებს, დიდი შთაგონებით კითხულობს ლექსებს და სხვა. ყველა ამ დარგში ის საერთაშორისო კონკურსების მრავალგზის ლაურეატია... რამდენიმე კვირის წინათ ის გახდა ესმა ონიანის სახელობის პირველი გამარჯვებული ფერწერაში. ერთი წლის წინ მან წარმატებული გამოფენა მოაწყო ვანაძორის (სომხეთი) ხელოვნების მუზეუმში.

ლიზი ბუდალაშვილი საკუთარ შინაგან ენერჯიას ასარჯავს ადამიანების გამოსახვას. მის ნამუშევრებში ვხვდებით პორტრეტებს, ავტოპორტრეტებს, აბსტრაქტულ კომპოზიციებს ადამიანის ფიგურის მონანილეობით, ინტერიერს, სადაც იგრძნობა ხელოვანის მიერ ადამიანის შემეცნების სურვილი. პორტრეტებში ავტორთან მსგავსება იგრძნობა. ადამიანის მისტიკას იგი პირველ რიგში საკუთარ თავში ეძებს, რადგან საკუთარი „მე“ ყველაზე მისტიკური სუბიექტია ადამიანისთვის.

პროექტში წარმოდგენილი ნამუშევრები ბოლო ერთი წლის განმავლობაშია შექმნილი და მათი უმეტესობა პირველად იფინება ფართო საზოგადოების წინაშე.

რევაზ თოფურია

ვან დაიკის ყავისფერი პრინტები

საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში (ქარვასლა) ლიტუვის საელჩოს ხელშეწყობით გაიხსნა საულიუს პაუკსტიტის (Saulis Paukstys) ფოტოგამოფენა „ვილინიუსის სცენები - ვან დაიკის ყავისფერი პრინტები“.

გამოფენას სიმბოლურად შეიძლება დროის მანქანაც ეწოდოს - გამოსახულებები ერთმანეთთან აკავშირებენ წარსულსა და მომავალს და ქმნიან უნიკალურ გამოცდილებას, რომელიც აერთიანებს ისტორიულ მესიერებასა და დღევანდელი ფოტოგრაფიის მიერ მოთხრობილ ამბებს.

ექსპოზიციაზე წარმოდგენილი ფოტოები, რომლებიც ასახავენ ვილინიუსის შენობებსა და კომპოზიციებს შუა საუკუნეებიდან, დაბეჭდი-

ლია ვან დაიკის უნიკალური ტექნოლოგიის გამოყენებით, რომელიც ჯერ კიდევ მეცხრამეტე საუკუნეში დაპატენტდა. ხელნაკეთი ქაღალდი იფარება ვერცხლის ნიტრატის შემცველი ემულსიით, რომელიც შემდგომ თავსდება ულტრაიისფერი გამოსხივების ქვეშ. ეს ტექნოლოგია მგრძობიარეა ქიმიური ნივთიერებების პროპორციებისა და ქაღალდის ხარისხის მიმართ.

ამ კომპლექსური პროცესის დამსახურებით, თითოეული პრინტი უნიკალურია და ქაღალდის ტექსტურა მათ თითქოს გრაფიკული ნამუშევრების იერსახეს აძლევს.

რევაზ თოფურია

კვლავ დაპარისსკოთ ზარები!

ორმოცი წელიწადი გავიდა შინაომის დასრულების შემდეგ და ჩემი თანაგუნდელების მიერ „კაკაბეთის ზარების“ დარისების შემდეგ და, სოლიდური ასაკის მიუხედავად, ისევ შევეცდები, მივეახლო დედოფარს, რათა კვლავ აგუგუნდეს საქართველოს ყველა ზარი, რომელიც ერთ მუშტად შეგვკრავს, რომ საქართველო იმ ურჩხულისგან ვისნათ, ვინც დღეს შვილებს ისევე გვტაცებს, ჩვენთვის საამაყო ადამიანების შვილებს.

გამოგიტყდებით და ვიტყვი, დღეს ჩემი დაბადების დღეა, 85-ისა შევსრულდი, მაგრამ ყველა ნაცნობ-მეგობარს საგანგებოდ ვთხოვე, არ მოელოცა.

რა გვაქვს მოსალოცი და საზემო, როდესაც შინაომი დასრულდა და მავანთა მიერ პირველკაცობისკენ სწრაფით დაუძღვრებულ საქართველოს უმძიმესი ჟამი უდგას: შვილებს კვლავ გვტაცებენ, თანაც მხოლოდ ბავშვებს კი არა, ზრდასრულ შვილებს, რომლებსაც ტვინს ულაყებენ და მანქურთებდაც ატყევენ.

ახალშეღვრებულ უკეთილშობილეს ყმანვილს ბუტა რობაქიძეს კარგად ვიცნობდი. ის ხშირად სტუმრობდა თბილისში მეგობრობის გამზირის 26 ნომერში პირველ სადარბაზოს, სადაც ამ კორპუსის

აშენების პირველი დღიდანვე ჩემი კარის მეზობელი გახლდათ ჯემალ ჯანელიძე, ვისთანაც ბუტას ორი მამიდა, მამა – ბატონი სოსო და მამის ტყუპისცალი ბიძა გაიზარდნენ.

არც სულგანათლებულ ლევან სანიკიძესთან ვიყავი შორს. ამას დადასტურებს ყველა, ვინც ჩემთან ერთად ჟურნალისტობდა „თბილისში“, „ქუთაისსა“ და ჩემი რედაქტორობით გამოშვებულ რამდენიმე გაზეთში. ამიტომ მეცა პირკატა, როდესაც ვუსმენდი ირაკ-ლი ოქრუაშვილის გვერდით მდგომსა და უკვე კარგა ხნის წინათ მილიონებს დახარბებულ გუბაზ სანიკიძეს – ჩემთვის უსაყვარლესი კაცის შვილს, რომელიც ისევე „მოგვპარეს“, როგორც 40 წლის წინათ სარიშვილების ოჯახის 12 წლის ვაჟი, გამტაცებულს კაკაბეთში, საკუთარ სახლში რომ ჰყავდა გამომწყვდეული.

პირ ბაბატიძე, გუბაზო!

„ორპირი, ფლიდი და უნდო!“ – ასეთად მიჩანს მუდამ ის, ვინც იარაღი ჩაუდო და სისხლი შესვა ბუტასი. ახლაც ჩამესმის კივილი და მესი დამცეს ლამისა, ვისაც არ ესმის ტკივილი უღვთოდ შვილმოკლულ მამისა. შოდა, მაგ ღიბის მოშვებით, და გარენარის დროშებით ნუ მატრავაზობ, ნუ ბაზრობ! უკვე ნავიდა დრო შენი „რევოლუციურ“ როშვებით და დიდი მამის შერცხვენას, სულგაყიდულსა ვერცხლებად, ვერ გაბატიებ, გუბაზო!

ალექსანდრა შენგელია, რესპუბლიკის დამსახურებული ჟურნალისტი, საქართველოს სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, ღირსების ორდენოსანი, ქუთაისისა და ხევსურთა სოფელ თეთრი წყლების საპატიო მოქალაქე.

„საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია გულწრფელად ულოცავს გამორჩეული ხელწერის ჟურნალისტს, პოეტსა და უკეთილშობილეს ადამიანს ალექსანდრე შენგელიას დაბადების დღეს! მხნედ, მართლა უბერებლო მეგობარო და თანამოქალაქე!

76 წელი

საქართველოს „ჭირისუფალი“

ანზორ ბაბუნაძიას ოჯახს ულოცავთ!

პროფესორ გივი მინდელის საზოგადოების წევრები რევაზ თევზაძე, დათო დათოშვილი, გაიონი გალდავაძე, ბონდო ქობულაია, ივიკო საყვარელიძე, მერაბ მახარაძე, გურამ ახარაძე, თამაზ ყაჭვიშვილი, როლანდ იოსელიანი, ჯუმბერ გონაშვილი, რევაზ არველაძე, გიამახარაძე, ომარ ცაავა, გიარამიშვილი, ვალერი ვარდოსანიძე და თამაზ გოგინაშვილი დიდი მონატრებითა და პატივისცემით ულოცავენ დაბადებიდან 76 წლის თარიღს (ა. წ. 16 ივნისს) დაუვიწყარ, ახლახან გარდაცვლილ, ჩვენი ქვეყნის „კაი ყმათა“ ჭირისუფალსა და ეკონომიკის დიდ ქომავს, გაზეთ „თანადგომის“ დამფუძნებელსა და ჭეშმარიტად დიდებულ მამულიშვილს, ძმობის, მეგობრობისა და ადამიანური ურთიერთობების გამორჩეულ „უსტაბაშს“, მთელი საქართველოს უსაყვარლეს კოლორიტსა და უკეთილშობილეს პიროვნებას, ბატონ

ანზორ ბაბუნაძიას

იმის ოჯახს კი გამძლეობას, გაძლიერებასა და გამრავლებას ვუსურვებთ!..

რომი ქართული კინოს დღეებს უმასპინძლებს

16-18 ივნისს რომი უმასპინძლებს ქართული კინოს დღეებს. ღონისძიებას ორგანიზებას უწევს საქართველოს საელჩო იტალიის რესპუბლიკაში, საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო და ეროვნული კინოცენტრი. ასევე, პროექტის მხარდამჭერია სახელმწიფო პროგრამა „საქართველო-ევროპა“.

ღონისძიების ფარგლებში რომის კინოს სახლში (Casa del Cinema) ნაჩვენებია იქნება შემდეგი ქართული ფილმები:

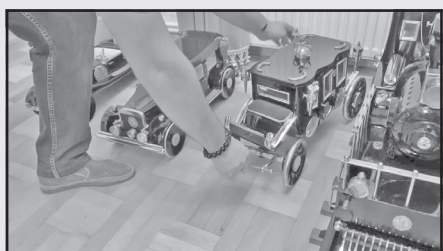
- „მანდარინები“ (რეჟისორი ზაზა ურუშაძე);
- „ცისფერი მთები“ (რეჟისორი ელდარ შენგელია);
- „ნატვრის ხე“ (რეჟისორი თენგიზ აბულაძე);
- „შემთხვევითი პაემნები“ (რეჟისორი ლევან კოლუაშვილი);
- „ჩემი ბებია“ (რეჟისორი კოტე მიქაბერიძე).

16 ივნისს ღონისძიება გაიხსნება კონცერტით, სადაც ქართველი მუსიკოსები შეასრულებენ ცნობილ ნაწარმოებებს ქართული კინოფილმებიდან, 18 ივნისს კი კოტე მიქაბერიძის ფილმს „ჩემი ბებია“ მუსიკალურ თანხლებას გაუწევს რეზო კიკნაძის ტრიო. კინოპროგრამის გარდა, რომში ასევე მოეწყობა ქართული კინოპოსტერების, ისტორიული ფოტომასალისა და წერილების გამოფენა, რომელიც დაკავშირებულია ქართველი და იტალიელი კინემატოგრაფისტების მეგობრობასთან.

ქველი საქარავი მანქანებით შექმნილი მინიატიურული ავტომობილები

ვაჟა ხაჩიურმა ძელი საკერავი მანქანებისგან ახალი მინიატიურული ავტომობილები დაამზადა. სოციალურ ქსელში ხვრია სამადაშვილმა ვიდეო გაავრცელა, სადაც ხაჩიურის მიერ გამოუსადეგარი საკე-

რავი მანქანებით შექმნილი ახალი მინიატიურული ავტომობილების ფორმები აჩვენა. ათეულობით ავტომობილი მრავალი საუკუნე იარსებებს, ძველ საკერავ მანქანებს კი ახალი სიცოცხლე ხვდათ წილად.

საქართველოს რესპუბლიკა

SAKARTVELOS REPUBLIKA

ბ. ჩიქობავას (ყოფილი საბჭოს) ქუჩა №42/5
ტელ: 296-72-86

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძოგულია
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიაშვილი
599 53-76-16;

ალექს
ასლანიშვილი
599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაქიძე
514 33-33-24

გამომცემლობა:
შპს „ახალი საუკუნე – გაზეთ საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
599 53-76-16; 599 36-00-35
შპს „თანადგომი“-ს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79

იბეჭდება გამომცემლობა „ქოლორ პრესში“
რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაკ)070.4(479.22) ს-323

ISSN 2233-3851

ავტორთა საზურაღდეოდ!

რედაქციის მიერ შეუკრებელი მასალები დანიშნულია ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შეხატულობა, მუდამ არ ემთხვევოდეს რედაქციის პოლიტიკას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აბეზან ავტორები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“
შენი გავითია, აუხილავლად გამოიწერე, რასაც აქ წაიკითხავ, სხვაგან ვერ ნახავ!

საქართველოს რესპუბლიკა	რედაქციის მისამართი:
	საქართველოს რესპუბლიკის გამომცემლობა
	ბ. ჩიქობავას ქუჩა, თბილისი
	ტელ: 296-72-86
	ფაქსი: 296-72-86

ავტორთა საზურაღდეო:	
ბარათი -	ლ/მ 16, ლ/მ 35
მთიანი რაიონები -	ლ/მ 10, ლ/მ 30
დასაბეჭადი მასალები:	
ბარათი -	ლ/მ 17, ლ/მ 34
მთიანი რაიონები -	ლ/მ 12, ლ/მ 33
თბილისი:	ლ/მ 21, ლ/მ 33

დავითიძე, მოგვწერეთ:
ტელ: 296-72-86,
599-79-76-79, 568-82-09-84
ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
და sakresp@top.ge